

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Hasábon petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM. 337

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, május 5.

Mai számunk főbb közleményei:

Viszály a függetlenségi vezérek között.
Kereskedők kongresszusa.
Letartóztatott pénzhami-ítók.
A Polgári jótékony nőegylet közgyűlése.
Rosszul megy az osztálysorsjáték.
Bohus László báró temetése.
A képviselőház munkarendje.
A hisztériás grófnő gyilkossága.
Ügyvédek a jelöltek kérelme ellen.

Vasárnapi séták.

Arad, május 4

A nők gyűlése.

Mit tehet a szegény ember széles, borus, hüvös májusi vasárnap délután, amikor még az a gyönyörűség se lehet meg, hogy busulhatna tizezer holdas birtoka termésének elfagyása miatt? Mit tehetünk mást, minthogy elmegyünk a magyar Pankhurstök aradi gyűlésére, ahol ugyan nem „jogot a nőknek!” kívánnak, hanem nagyobb kifliket és olcsóbb karnádlikat. Szóval olyasmit követelnek, ami valamennyiünk gyomrának és zsebének leghőbb óhajta évtizedek óta s amely, azt hisszük, még hosszú esztendőig nem kerül le a népgyűlések napirendjéről. A szegény polgár azzal vigasztalhatja magát, hogy még se hal meg a nélkül, hogy valamit ne hagyna a gyerekeire: rájuk testálja a drágaság elleni jajgatás általános jogát. Tudja Isten hogyan is vagyunk mi a drágasággal? Valahogy olyan

formán, mint a felvidéki rutének az uzsorásokkal. Széll Kálmán miniszterelnök felküldötte Mármarosba Egan Ede kormánybiztos, hogy pusztítsa ki az uzsorásokat, akik a nép vérén élőszködnék. Az egyik faluból aztán deputáció járult a szigorú kormánybiztos elé s a küldöttség vezetője imígyen szólt:

— Méltóságos uram, ne vigye el tőlünk az uzsorásunkat, mert akkor hogyan éljen meg a szegény nép?

A minden rendű és rangú társadalmi osztálynak is a drágaság voltaképpen az a kovásza, amely bosszorkányos módon néha még a kenyért is kalácsesá változtatja. Ugyan, mélyen tisztelt hölgyeim, mit csináljon a szegény hivatalnok, vagy a szervezkedésre készülő munkás, ha kiveszik a szájából — a drágaságot? Mi ellen panaszkodják akkor, s mi alapon kívánja fizetése rendezését és munkabére felemelését.

De mégis érdemes volt tegnap megtartani a hölgyek szervezkedő gyűlését. Megtudtunk valamit; azt, hogy Aradon csakugyan rettenetes drágaság van s a fekete nyomor ijesztően vicsorgatja a fogait. Képzelmük kérem: kik sorakoztak föl a pékek, a grajzelosok és a mészárosok ellen? A harcot hirdető egyesület válaszmányában olyan hölgyeket is találunk, akikről a korzón, amikor ott kecsesen végiglejtének, ilyen megjegyzéseket hallhatunk:

— Pompásan néz ki! Csupa báj és maga a megtestesült egészség.

— Hja, akinek a férje milliomos, az nem ismeri a gondot.

És lám, mégis ismerik a gondot ezek a hölgyek is, mert hiszen ha nem éreznék a drágaság elbirhatatlan súlyát, nem szervezkednének a petrezselyem árának leszállításáért. Most már remélhetőleg a fűszerek se merik tagadni, hogy hallatlan mérvben emelkedik az élelmi cikkek ára. Kétségtelennek tartjuk, hogy néhány aradi családban az egyik Eszterházy gróf híres panaszához hasonló sopánkodások hangzanak el naponta. Valamelyik Eszterházy ugyanis a dunaparti korzón fölháborodva ujságolta a barátainak:

— Hallatlan drágaság van ezen a Pesten. Az ember kénytelen a feleségének Amsterdamból butonokat és Brüsszelből csipkéket hozatni.

A Nők Otthona.

Vasárnapisétámat tovább folytatva, betévedtem a jótékony nőegylet közgyűlésére. Emelkedett hangulat, finom sóhajok, a levegőben a jótékony szellemek halk szárnycsattogása. Beszámoló hangzik el arról, hogy mennyit áldozott az egyesület jótékonycélra az elmúlt esztendőben. Az eredménnyel meg lehetünk elégedve. A több mint hét évtizede működő egyesület valóban szépen oldja

Gyógyulás.

Írta: Molnár Ferenc.

I.

A tengerparton majdnem mindennap találkozott az ember Ritával. Szép, sápadt leány volt, a szeme nagy gondolkodó szem. Vörös haját alig tudta egybefogni a sok hajtó. Böven duzzadtak egymásra a vörösréz-csillámu vastag fonatok, mint valami rozsdáutte, valaha aranykorona, egy száműzött királyleány fején. Rita azonban igen finom arcu teremtmény volt. Az orreimpái majdnem áttetszőek voltak, s az ajka keskeny, nem vérmes.

Egyszóval Rita szép, beteg lány volt, akit kocsin toltak. A tengerparti uton ropogott a kavics, amikor a cselédjük arrafelé irányította a háromkerekes karosszéket, amelyben kissé előrehajoltan, sokszor lehunytt szemmel, de legtöbbször mégis a tengert imádó bámulattal nézte Rita.

Akkor még kevesen voltak a fürdőn, s ha egyéb helyről nem is, de a kurlistából majdnem mind ismerték egymást. Aztán meg összeismerkedtek azokon a helyeken, ahová erősebben szokott sütni a nap. Összehozta őket a gyógyító melegség, az a csöpp előlegezett nyár, amelynek a kedvéért olyan messziről is eljönnek az emberek, ide a tenger mellé.

Eleinte csak érdeklődtek Rita iránt. Istenem, hiszen ha nem is lett volna beteg, akkor is őt látták volna meg mindenki legelőször a társaságból. Ha rásütött a nap, a beteg Rita csodálatosan szép volt fehér ruhájában, ahogy a tolóccsin ült, sovány két karját a szék kar-

jára nyugtatva, s a tengerre nézve szerelmes pillantással.

Eleinte csak érdeklődtek iránta, utóbb nagyon megszerették. Az emberek, ha találkoztak egymással a parti uton, nem mulasztották el megkérdezni egymástól:

— Látta már Ritát?

Aztán, ha látta:

— Jobban van?

Erre ez volt a rendes felelet:

— Nagyon lassan javul, azt mondja az orvos.

Fejet osóvált erre rendszerint az illető, felsóhajtott:

— Szegény!

És tovább ment. Néha hozzátették azt is, hogy kár érte, hogy az ilyen szép leány mily nagy szerencsét csinálhatott volna már, ha nem volna beteg. A szép, okos, és kedves Rita pedig boldog volt, hogy mindenki így nagyon szereti. Jóltevően vette körül a szívekből feláradó melegség, az a tudat, hogy az asszonyok őt nem kritizálják, hogy róla nincs pletyka, s hogy a férfiak róla bizonyára nem szönek olyan gondolatokat, amiket egy-egy fess, szép ruhás asszony szokott bennük kelteni.

Egyetlen egyszer merészelt egy meg gondolatlan kis süldőleány azt mondani, hogy Rita „affektál a hajával” — de az oly nagy közmegevetéssel találkozott, hogy otthon még az anyja is összeszidta s Ritától az egész fürdőtársaság jelenlétében bocsánatot kellett kérnie.

Mire aztán állandóan melegebb napok jártak, Rita már király volt. Ő hozzá hordták a szép virágokat, ő olvasta legelőször a lapokat,

s odahaza annyi regénye volt, mint senki másnak. Az asszonyok kergették a férjeiket, hogy udvaroljanak a szegény, beteg Ritának, aki oly szerencsétlen, hogy egy tapodtat sem tud járni, mialatt ők fészülő mellett, emelt fővel járkák a hegyi utakat a szép tavaszi napfényen.

II.

A tavasz aztán véglegesen is megérkezett. Ezideig még esővel tarkázta a jó Isten a szép időt, s ily alkalmakkor Rita a szálló nagy csarnokában ült. Egy ilyen esős napon történt, hogy amikor az egyik fürdővendég — egy csinos pesti asszony — lejtött az aranykorlatoz, piros szőnyeges lépcsőn, majdnem a falhoz támaszkodott meglepetésében. Halkan rebbent el az ajkáról:

Oh!

Rita ott állt előtte a szőnyegen, hosszú fehér ruhában, fején a drága rozsdavörös hajkoronával. Igenis Rita állt. Jobbról az orvos fogta a karját, balról a szobaleány. Ez az állás így nem volt nagyon katonás, de mégis állás volt. A sarokban szomorkodott a karosszék, ez az elhagyott eszköz, amely valószínűleg érezte, hogy ez az első jele az ő eljövendő nyugdíjaztatásának.

— Rita, édes Rita! — kiáltott az asszony igazi örömmel a szemében — maga már jár?

— Járok — mondta nagyon halkán a leány — s azzal el is indultak, szépen, lassan a szék felé. Tett vagy hat lépést két kísérőjével s aztán nagyon fáradtan, nagyon kimerülve ült vissza a tolószékbe.

meg nehéz feladatát és hálát érezhet a vezetőség iránt minden emberbarát. S pláne most, amikor arról van szó, hogy a Nők Otthonát ki fogják bővíteni és most már nemcsak husz elhagyott nő kap ott jó ellátást. Az ember kezd kételkedni abban: vajon csakugyan olyan rossz-e a világ, amilyennek festik? Nem, nem! Vannak még könyörületes lelkek. Hiszen Arad városa tizezer szegényének alig két hónappal ezelőtt utalt ki ötezer koronát és most pedig az elhagyott nők otthonát öt helylyel fogják kibővíteni. Néhány ezer nő tehát nem nyomorog hiába egész életén át, mert a társadalom öreg korokra gondoskodik — huszonötötől.

A sport. Elég volt a gyűlésekből, ki a szabadba, ki a parkba. Azaz, hogy csak egy parkba — a Salac Gyuláról elnevezett kedves sétányra — mert hiszen a Baross-parknak már csak a lába van meg, a fejét lemetszette a városházi nagylelkűség. Milyen jó szíve is van Arad ugynevezett vezetőségének, milyen nagy áldozatot hoz a sportért! Kivágatott egy csomó életerős gyönyörű fát, hogy helyet adjon a tennisz kedvelőinek. De ez még semmi. Arad egyre-másra zsírálja a sportegyesületek váltóit, amelyek összege már majdnem másfélszáz ezer korona. Mi nem féltjük Aradot, hogy ezek a kezességek pénzébe is fognak kerülni, mert hiszen a sport ma már elég szépen jövedelmez. (Majdhem azt mondhatnók, hogy minden rugás öt koronát hoz.) Dehogy akarjuk megróni ezért a várost. Csak folytassa tisztelt magisztrátus, de legalább más, szintén nagyon hasznos tételre is vigye át a zsírórendszert. Nem lehetne például váltókkal kikövezni a Marosparti sétányt, vagy a külvárosi utcákat?

Viszály a függetlenségi vezérek között.

(Justh Gyula és Károlyi Mihály gróf oroszbarát tervei.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 4.

A függetlenségi párt hirtelen fellobbant oroszbarát politikája végeredményében nem a kormány pozícióját ásta alá, hanem az ellenzékét gyöngítette meg. Komoly meghasonlást idézett elő magában a függetlenségi pártban: mint beavatott forrásból értesülünk. — Justh Gyula és Károlyi Mihály gróf összekülönbözött egymással.

Az oroszbarát külpolitika tudvalevően Károlyi Mihály eszméje volt, az ő lapjából tudták csak meg az ellenzéki vezérek, hogy mi készül. Ez az új külpolitikai irány nagy konszolidációt keltett nemcsak a függetlenségi pártban, hanem az egész ellenzéken. Zokon vették a hármasszövetségtől való elpártolást. Andrássy, Apponyi, Kossuth és Justh egyaránt duzzogva vonultak vissza a pártélettől, sőt Apponyi éppen Károlyi lapjában fejtette ki, hogy a hármasszövetségben kell bennmaradnunk.

Károlyi azonban ment tovább a maga útján és egyszerre kipattant a szentpétervári ut tervre. Károlyi ezt az utat tudvalevően úgy tervezte, hogy amerikai utjáról visszatérve, fogja meglátogatni szentpétervári rokonait és ezt a künn tartózkodását fogják a függetlenségi párti képviselők felhasználni arra, hogy demonstratív meglátogassák az orosz fővárost.

De Károlyi sokkal hamarabb tért vissza Amerikából, mint várták és Ostendéből nem Szentpétervárra ment, ahogy tervezte, hanem egyenesen hazajött. Ennek a gyors tervváltoztatásnak az oka pedig — Justh Gyula volt. Justh ugyanis, aki Károlyi elnöksége óta alig vett részt a pártéletben, most, hogy Károlyi távol volt, kedvezőnek találta az alkalmat arra, hogy visszaszerezze vezéri pozícióját. Elhatározta, hogy még mielőtt Károlyi visszatér, élére áll a pártnak, illetve a párt oroszbarát csoportjának és Szentpétervárra, mint a függetlenségi vezére fog ismét szerepelni. Kiváltotta ut-

levelét, sőt ezt publikáltatta is. Rajta kívül még tizenhét függetlenségi párti képviselő nyújtotta be utlevél iránti kérvényét. Justh ezzel fait accompli elé akarta állítani az ifjú vezért. Károlyi azonban mindenről értesült és meglepetésszerűleg egyszerre csak Ostendéből megtáviratozta barátainak, hogy Budapestre érkezik.

Hazaérkezése után fönt a pártkörben a fiatal grófnak heves szóváltása volt Justh Gyulával, akinek szemére vetette, hogy az ő saját tervét akarta kijátszani ellene és hogy az utlevél-váltás publikálásának elhamarkodásával elrontott mindent. Azután intéző-bizottsági ülést hívott egybe, amelyen Beck Lajos, Bakonyi Samu, Sághy Gyula és mások vettek részt. Ezen az ülésen azt a határozatot hozták, hogy ma még korai a szentpétervári utról való tanácskozás. Ezzel a határozattal Károlyinak sikerült Justhot dezavualnia és a vezetést ismét magához ragadnia.

Igaz, hogy a saját tervét szavaztatta inkább, csak hogy Justh-t félreszorítsa. Viszont az is igaz, hogy Justh is a saját meggyőződését tagadta meg, (mert hisz ő mindig hármasszövetségi volt) csak hogy az oroszországi uttal a párt élére kerüljön ismét. Így taktikáznak az ellenzéken s azért nem sikerül nekik semmi.

Herczeg Ferenc a hármasszövetségről.

Herczeg Ferenc, a kiváló író, sok év óta tagja már a képviselőháznak, de mindeddig inkább csak akkor szokott felszólalni, ha valamely irodalmi ügyben volt szükség a kormány figyelmének felhívására. Politikai cikkírásban nem igen találta kedvét. Annál érdekesebb, hogy a *Neue Freie Presse* vasárnapi számában most a hármasszövetségről hallatja véleményét, kapcsolatban a függetlenségi párttal és lehetséges oroszbarát agitációval.

— A hármasszövetség — írja Herczeg Ferenc — Magyarországon népszerű, amennyiben népszerű lehet egy nemzetközi szövetség, amely a népre óriási terheket rak. Az emberek jajgatnak s káromkodnak a nagy terhek miatt, de senki sem tudja elképzelni a jövőt a szövetség nélkül. A Balkán háború a távolabb

Az orvos mosolygott:

— Gyönyörűen javul — mondta.

A pesti asszony tapsolt örömben:

— Rita meg fog gyógyulni! Rita táncolni fog még velünk az idén! Az lesz csak a bál, ugye Rita?

A beteg leány udvariasan mosolygott:

— Igen, — szölt, de mikor lesz az?

— Egyszer csak lesz. Meglátja mind petrezselymet fogunk árulni, csak maga fog táncolni!

A doktor helyeselt, mert ő is erre gondolt. És csak most csillant fel benne az a gondolat, hogy mennyivel nagyobb öröme volna ez a szép vörös leány, ha nem tolnák kocsin. Ránézett Ritára. A szeme már nem volt oly beesett, mint annakelotte. A csillanása is melegebb lett, több életről beszélt. És valamikor viaszosan állású keze, mintna teltebb lett volna. Rita gyógyult, ez már egyszer egészen biztos volt.

Jöttek a többi fűrdővendégek, s szájról-szájra járt a hír: Ritja már állt, tizenhét lépést ment össze. Holnap huszat fog menni.

Gratuláltak a beteg kisasszonynak, örültek, szinte ujongtak. A déli korzón is erről volt szó.

— És most még szebb, mint azelőtt — mondotta egy csinos szőke fiatalember. — Azt hittem, hogy csak a betegsége teszi olyan érdekessé, de most látom, hogy még szebb lesz...

Az asszonyok erre nem szóltak semmit. Egy kis hallgatás következett, aztán a fordulónál megjelent Rita háromkerekű tolókosija. Négy-öt fiatalember volt körülötte. A közepén volt a kocsi s Rita hátradőlve mosolygott benne.

A csinos szőke fiatalember megint szólt:

— Gyönyörű szép.

A tolókosí közlekedett, de az asszonyok komoly arccal fogadták. A kis szőke ember most már valósággal lelkesedett:

— Szerelmes volnék belé, ha nem volna ilyen beteg.

S ekkor történt az, hogy egyik hölgy kissé félrehajtotta a fejét és száraz, nyugodt hangon mondta:

— Nem is olyan beteg.

III.

Az orvos igazán büszke volt erre a páciensére. Rita kisasszony rohamosan gyógyult, úgy, hogy öröm volt nézni. A szék néha órákig pihent, mialatt Rita a szobaleánya karjára támaszkodva sétált a parton. Később már egy csütörtöki napon reggeltől estig állt a hotel előcsarnokában a tolószék. Nem kellett. És az orvos kérdezgette a vendégektől:

— Mit szól a kis Ritához?

A kis Rita pedig most már szép, nyúlánk teremtes volt, büszkén tartotta a fejét, s mivel nem volt szabad hirtelen mozdulatokat csinálnia még méltóságteljesebbé tette a csöndes járás, az óvatos, lassu főhajítás, amikor valakinek a köszöntését fogadta.

De most már kevesebb virágja volt, mert csak a férfaktól kapott. Különösen a kis szőke ifjútól kapott sokat. Ez napról-napra kifosztotta kedvéért a virágkereskedést.

— A kis Szabó szerelmes bele — mondták az asszonyok.

— Még elveszi...

— Nem megy az hozzá, van esze. Megvárja, amíg valami főispán jön...

És hozzátették:

— Nagyon ravasz leány.

Majd, amikor ismét a kis Szabóról beszéltek, ezt lehetett hallani:

— Kacér teremtes! Csak játszik avval a fiúval.

Emlékeznek arra a kis leányra, akin egyszer bocsánatot kellett tőle kérnie, mert azt mondta róla, hogy affektál? Hát ennek most ezt mondta az anyja:

— Lányom, nézd meg ezt a Rita kisasszonyt, s ne végy róla példát. A férfakkal leány szerény és szelíd, s az asszonyoknak iparkodjál kedvükben járni.

Persze, Rita kedvükben járt az asszonyoknak, azért, mert nagyon beteg volt.

Ha egy nagyon szép leány nagyon beteg, és mindig nagyon tetszik az asszonyoknak.

A déli korzón kevesebb szó esett róla, de mégis emlegették:

— Rita már egészen jól van.

Nem azt mondták rá, hogy „hála istennek”, hanem ezt:

— Talán nem is volt beteg.

És aztán egyszer, amikor már igazán nem volt semmi baja, s két férfival — egy nőssel és egy nőtlennel — végigment a korzón előgáns angol ruhában, és csodálatos mélyvörös tűzben szikrázó hajára rátűzött a napsugár, egy hölgy ezt mondta a többinek:

— Festi a haját.

Amire néhányan leintettek a kezükkel, mások félrehúzták a szájukat, vagy vállat vontak, mintha mondanák:

— Egyéb hibája is van ennek...

fekvő néprétegeket is meggyőzte arról, hogy a hármasszövetség Magyarországra nézve élet-szükséglet. Igaz, hogy nem vagyunk mindig elragadtatva bizonyos német birodalmi és bécsi körök magatartásától, de minden komoly magyar politikust áthat az a meggyőződés, hogy Magyarország csak a németiség oldalán masírozhat. Különben is az ellenzéknek csak azok a tagjai csinálnak hármasszövetséggellenes politikát, akiknek politikai értelemben már se nyerni, se veszíteni valójuk nincsen. Az ellenzéki pártok kormányképes tagjai mind a hármasszövetség hívei és az oroszbarát propagandának nincsen más célja, mint a kormányt a szokatlan és mindenestre nem parlamentáris pétervár-berlini uton megbuktatni.

Letartóztatott

pénzhamisítók.

(Husz frankos aranyak gyára.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 4.

A rendőrség letartóztatta Izsák Jakab ötven éves pancsovai kereskedőt, a kinek Pancsován a Gizella-ut 12. szám alatt van háza és üzlete s aki már pénzhamisításért hét esztendőtt ült, továbbá egy Budapesten élő 41 éves artistát és egy 63 éves kereskedőt, akik a rendőrség nyomozása szerint pénzhamisításra szövetkeztek.

A napokban megjelent a rendőrségen egy Goldberger Ármin nevű kereskedősegéd és elmondta, hogy van Budapesten egy artista ismerőse, akivel a napokban egy kávéházban találkozott. Ez az artista elmondta neki, hogy sok pénzt lehetne keresni, mert van egy pancsovai kereskedő ismerőse, aki ért a pénzhamisításhoz. Goldberger szívesen belement a dologba s azután az artista a következőket mondta neki:

— A pancsovai kereskedő Izsák Jakab. Van neki Belgrádban, az állampénztárnál egy főhivatalnok ismerőse, aki vállalkozott arra, hogy a pénztárnál elhelyez hamisított huszfrankos aranyakat, ha nem is valami kitűnő gyártmányok. Az lenne a fő, hogy a hamis aranyak súlyra egyezzenek az igaziakkal.

Goldberger ajánlkozott, hogy van neki egy vésnök ismerőse, aki kitűnő mintát fog csinálni, mire abban egyestek meg Goldbergerrel, hogy ez másnap elviszi és bemutatja a vésnököt.

Goldberger azután, — amikor elváltak, — egyenesen a rendőrségre ment, ahol Nagy Károly detektívőrnöknek elmondta az esetet. A detektívőrnök Kovacevics detektivet adta mellé, aki mint vésnök szerepelt s azután így leutaztak Pancsovára, ahol megismerkedtek Izsák Jakabbal.

Kovacevics detektívnek az volt a célja, hogy Izsákot felcserélje Budapestre, ami sikerült is. Itt tegnap találkozott az egész társaság a Lövéldetér egyik vendéglőjében, ahol Emesz detektív rajtuk ütött és bevitte őket a főkapitányságra. Izsák teljes beismerésben van, az artista és a másik kereskedő azonban tagadnak és azt mondják, hogy ők csak szívesen mentek bele a dologba, hogy Izsáknak gépeket adhassanak el és azon pénzt kereshessenek.

A rendőrség azonban tagadásuk ellenére is letartóztatta őket.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Polgári jótékony nőegylet közgyűlése.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 4.

Vasárnap délelőtt a városház tanácssterme megtelt az Aradi polgári jótékony nőegylet közgyűlésének résztvevőivel, akik szeretetteljes éljenzéssel fogadták Purgly Lajosnét a az egyesület fővédasszonyát. Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok emelkedett szavakban üdvözölte és csokrot nyújtott át a megnyilvánuló egyesületi szeretet és elismerése jeléül, Purgly Lajosnénak, aki megilletődéssel köszönte meg a figyelmet. A Nők Otthonának a tagjai is élővirágcsokrot nyújtottak át.

A közgyűlést Varjassy Lajos polgármester nyitotta meg. Elismerő szavakban ismerteti az aradi Polgári jótékony nőegylet munkálkodását. Arad város törvényhatósága is elismerése jeléül Purgly Lajosné fővédasszony nevéreől utcát nevezett el. A jegyzőkönyv vezetésére felkéri Steiner Jakabné és dr. Keresztes Gyuláné védasszonyokat.

Lőcs Rezső az egyesület főtitkára olvasta fel ezután évi jelentését, melyből kitűnik, hogy az egyesület az Demeter-utcai, most már Purgly Lajosné utcai Nők Otthonának a kibővítését elhatározta. Erre a célra megvásárolták a szomszédos Andrányi féle telek egy részét, melyre a fizetésekben lakók részére hat szobás lakást építtetnek. Mészáros József építész bemutatott tervét alapján. Az évi jelentés beszámolt arról is, hogy Széchenyi Kázmérné 10.000 koronás alapítványt tett a jótékony nőegyletnek özegek otthonának, melynek kamataiból római kat. özvegy asszonyok vétsenek fel bennlakóknak. Az elmúlt évben 22 özvegynek ellátása az egyesületnek 13.284 koronájába került. Ezen kívül igen tekintélyes összeget fordítottak segélyezésre. Az egyesület törzsvagyona meghaladja a 206.000 koronát. A jövő évi költségelirányzatot a közgyűlés 18.000 koronában megállapította. Wimmer Erzsébet által tett Balkányi Dezső-alapítvány kamataiból az elmúlt évben már három özvegy részesült teljes ellátásban. Az elmúlt évben az egyesület vagyonát Kristyó Jánosné 100, Bokor Alajos 200, özv. Fábán Lászlóné 250, Domenkos Lajosné 100 korona alapítvánnyal szaporította. Az adományozók neveit a közgyűlés az évkönyvben megörökíteni rendelte el.

Ezután Varjassy Lajos polgármester indítványára a közgyűlés Purgly Lajosné fővédasszony, Lőcs Rezső főtitkár, Hartmann Béla jegyző, Reichner Károly nyugalmazott városi főjegyző, Ábray Lajosné és a választmányi tagoknak lelkes közreműködésével jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki.

(*) Kirándulás Olaszországba. Az aradi turista egyesület, mint már közöltük, két hétre terjedő időre kirándulást rendez május 24. től június 5. ig Olaszországba. Kiránduló pontok: Adria, Ancona, Róma, Nápoly, Tyrhenitenger, Castellammare di Stabia, Sorrento, Capri-sziget, Vezuv, Pompei. Az egyesület vezetősége a kiadott programban azt is kilátásba helyezte, hogy a kirándulók a pápa előtt is megjelenhetnek. Most érkezett meg az értesítés arról, hogy ez az óhaj teljesülni fog. X. Pius pápa a Vatikánban az összes kirándulókat magánkihallgatáson fogadja, ami bizonyára egyik legszebb, legünnepelesebb és legérdekesebb mozzanata lesz a szép kirándulásnak. A kirándulók a tisztelgés révén a Vatikánt is jobban fogják megismerni, mert a diszes termek feltárlának előttük. A férfiak fekete ruhában, fehér nyakkendővel; a hölgyek fekete ruhában fekete fátyollal a fejükön jelennek meg, a pápa előtt. A kirándulók Róma után Nápolyt keresik fel, amely gyönyörű fekvésével és festői körvidékével elragadó látványt fog nyújtani. De különösen érdekessé teszi ezt a látogatást most a Vezuv, amely, rövid hallgatás után, újból életjelt adott magáról. Hetek óta morog, füstölög és az esti alkonyatot biborvörösre festő lángolása borzalmasan szép és nem mindennapi képét adja a természeti erők működésének és csodálatos változatainak. Nápoly után a kirándulók Caprit, Sorrentot és Pompeit keresik fel. A kirándulásra május hó 9-éig

lehet jelentkezni az Aradi Turista Egyesület igazgatóságánál (Arad, kulturpalota. Bejárat a Maros part felőli diszlepcsőnél) minden nap délután 6—7-ig.

(*) Az Aradvidéki méhészegyesület május 3-án, vasárnap délután 3 órakor tartotta rendszeres tavaszi ülést az Ujtelepi fiúiskolában. Cziráky Márton elnök ez alkalommal az anyanevelőkről és műrajkszerítésről tartott egy szakszerű előadást. A megindult vitában részt vettek: Elek Gáspár, Perleg György, Illics Miklós, Kiss István, Hegyesi Gábor, Nagy Gy. Mihály, Gehl Károly, Kecskeméti András. Kimondták a közgyűlésen, hogy az egyesület tagjai május minden vasárnapján más-más irányba kirándulnak, hogy az utközben lévő méheseket tanulmányozhassák. Az egyesületnek ez időszerint 64 tagja van. A már említettek kivül jelen voltak: Brinzai Aurél, Brebán Illés, Bajor Gyula, Caratus Jakab, Domokos János, Ecseky Florián, Fritz Ferenc, Hunyadi József, Kathó István, Komlósi Sándor, Lukács Lajos, Losonczy Lajos, Mike Béla, Neszmérák Gyula és Kálmán, Pauzár Sándor, D. Szabó Mihály, Tumó Lajos.

(*) Aradi háziasszonyok és a drágaság. Vasárnap délután új aradi nőegyesület alakult meg a felső kereskedelmi iskola nagytermében. A Magyar Háziasszonyok Országos Szövetsége alakította meg aradi fiókját, amelynek az a célja, hogy a drágaság ellen küzdelmet folytasson. Az alakuló gyűlésen Török Károly Hermin budapesti kiküldött magyarázta el az egyesület céljait, Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok pedig a város támogatását helyezte kilátásba. Végül megválasztották a tisztikart. Elnök lett: Szemere Kálmánné, Társlélek: Kotzander Ignác. Alelnök: dr. Singer Jánosné, dr. Keppich Jakabné. Pénztáros: dr. Meszlényi Emília. Ellenőr: Bara Samuné.

(*) Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület f. é. május hó 9-én, szombat délután 4 órakor a városháza tanácsstermében tartja rendszeres közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja özv. Hauser Károlyné elnök. A közgyűlés tárgyai: Elnöki megnyitó. A titkár évi jelentése. A pénztáros és számvizsgálók jelentése. A Spitzer Ignác-féle alapítványra vonatkozó alapító-levél. Indítványok.

(*) Az Aradi Autonóm Katolikus Kör május hó 5-én d. u. 6 órakor választmányi ülést tart, melyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghívja az elnökség.

VÁROS ÉS MEGYE

Eladják a Petőfi-csárdát. A gazdasági szék mai ülésén foglalkoztak a zsigmondházi határban levő Petőfi-csárda eladásával. Legutóbb nem találta a gazdasági szék elég kedvezőnek a beérkezett ajánlatokat és újabb árverést tűzött ki, amelyre ma két ajánlat érkezett be: Dengl Oszkár és Reisz Sándor. A gazdasági szék azt javasolja, hogy a csárdát Reisz Sándornak adják el, aki huszonhat ezerötven koronát ajánl a várostól messzeeső épületért.

A legelőrehajtás és bélyegzés a belváros, ujtelep és Erzsébetvárosban lakók részére május 6-án reggel a vásártéren lesz, a Sága, Poltura, Gáj és a tanyaiak részére pedig május 7-én Gájban, a Gizella-téren.

Lejárt versenytárgyalások. Több versenytárgyalás ajánlatát bontotta föl ma délelőtt tartott ülésében a gazdasági szék. A városi könyvkötő munkákra egyedül Kozmínszky Lipót vállalkozott 45 százalékos engedménnyel. A világiatási cikkek szállítására Elcs Ármin és Färber Lajos, a fertőtlenítő felszerelésekre Elcs, Färber, továbbá Dörner és Dobiaschi tettek ajánlatot. A felsőtemető kutjához visszavitt hajtó villamos motort szereltet a város. A motor szállítására az Aradi Villamossági részvénytársaság és Koch Dániel adtak ajánlatot. A gazdasági szék a legkedvezőbbnek találta ajánlatokat ajánlja elfogadásra. Végül elhatározták, hogy május tizenegyedikéi határral versenytárgyalást irnak ki a gyermekkorház fűtő osztályának központi fűtés berendezésére.

Kereskedők kongresszusa

(Az OMKE. jubilaris ünnepe.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 4.

Fennállásának tizéves évfordulóját ünnepelte tegnap az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az egész magyar közgazdasági világ részvétele mellett. Jelentős állomáshoz érkezett el a betöltött tíz évvel az OMKE., mely évtizedes munkássága alatt nem egy számottevő eredményre tekinthet vissza. Kár, hogy a jubilaris közgyűlésen szó sem esett az OMKE. régi programjairól, az önálló vámterületről. Már a szombat esti rendes közgyűlésen erős összeütközés volt az OMKE. elnöksége és a tagok nagy része között az önálló vámterület kérdése miatt. Ez a nézeteltérés folytatódott ma is, a kongresszus első napján a hivatalos előadó és a felszólalók között.

A jubilaris ünnepség.

A Lloyd disztermében folyt le tegnap délelőtt a jubilaris gyűlés, amelyen Harkányi János báró és Teleszky János miniszterek, Bárczy István dr. polgármester, Wekerle Sándor, Matlekovics Sándor, Lánzy Leó jelentek meg, azonkívül közgazdasági életünk összes kimagasló reprezentánsai és az érdekképviselők megbízottai. Sándor Pál elnök indítványára a diszkygyűlés legelőször is hódoló táviratot küldött a királynak, majd Sándor Pál elnök mondott hosszabb megnyitó beszédet. Visszatekinthetett az OMKE. tíz éves múltjára és megemlékezett a jövő harcairól.

— A különböző érdekek harca — mondotta többek között — fogyasztja erőnket és megbontja az egységet, mely kívánatos volna. Reméljük, hogy az a harc egykor meg fog szűnni, de ma még szükség van rá. Az egyik oldalon az OMKE., a másik oldalon az OMKE. még szemben állnak egymással s mivel áll a harc, nekünk is meg kell maradnunk abban a pozícióban, amelyben vagyunk. A közel jövő harcainak legfontosabb csatateré a vámpolitika lesz. Teljes fegyverzetben kell tehát arra felvonnunk. Az ország folyamán nagyszabású szakszervezeteket tartunk, mely dönteni fog a felett, hogy a kiegyezésben elfoglalt álláspontunk fennmaradjon, vagy pedig módosítsuk. Végül üdvözölte a közgyűlést megjelenteket.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter a kormány nevében üdvözli a jubilaris egyesületet, a főváros részéről. Bárczy István polgármester, a kereskedelmi és iparkamarák nevében Lánzy Leó, a tőzsde részéről boglári Simon Jakab, a német Hausa Bund képviselője Rieszter titkos tanácsos köszöntötték az OMKE-t. Nagyhatalú beszédet mondottak Wekerle Sándor és Matlekovics Sándor titkos tanácsosok, továbbá Hegedűs Lóránt a Győsi, Heinrich Ferenc a Budapesti Kereskedelmi Testület, Kohnér Adolf a Pesti Lloyd Társulat, Schreyer Jakab a Kereskedelmi Csarnok, Auer Róbert az Utazók Egyesülete Mehmed Spahó dr. kamarai titkár, a szerajevói kamara, Ungár Bertalan a detailkereskedők nevében, Rakosi Jenő a sajtó képviselőjében üdvözölte az OMKE-t.

Délután egy küldöttség megkoszorúta báró Kornfeld Zsigmondnak, az egyesülés egyik alapítójának sírját, este nyolc órakor pedig ünnepi vacsora volt a Vigadó nagytermében.

Közös, vagy önálló vámterület.

Ma délelőtt megkezdődött a kereskedelmi kongresszus. Először Matlekovics Sándor titkos tanácsos tartotta meg előadását Vámpolitika és külkereskedeleim címen. Matlekovics a közös vámterület hívének vallotta magát.

Szakács Antal utvári tanácsos ellenjavaslatot nyújtott be, mely az önálló vámterület álláspontját akarja érvényre juttatni. Kezelengett, hogy az önálló vámterület tervéről sem elhatározás az előadó, amikor ennek ellenkezőt állította a hazának és a kormánynak nem tett jó szolgálatot. Javasolja, hogy a kongresszus ragaszkodjék az önálló vámterület felállításához.

A kongresszus Gratz Gusztáv dr. és Balkányi Béla dr. hozzászólása után Szakács Antal javaslatát fogadta el.

Olcsóbb vasuti tarifát!

Ma délután négy órakor folytatták a kongresszust Sándor Pál elnökletével és különösen közlekedéspolitikai kérdéseket tárgyaltak. Végül Károly, a tőzsde alelnöke a budapesti kereskedelmi kikötőről terjesztett elő referátumot, utána Trebits Miksa, a folyamhajózási társaság főfelügyelője a magyar folyamhajózás fejlődéséről tartott előadást. Kovács Gyula, a kereskedelmi muzeum igazgatója külkereskedelmünknek a kereskedelmi muzeum útján való fejlesztéséről, a tudakozódó irodákról és a fiatal magyar kereskedők külföldi útjáról tartott előadást.

Wolf Gerő Pozsonyból azt indítványozta, hogy a kereskedelmi muzeumon kívül is a kereskedelmi körök közvetlenül lépjenek akcióba a magyar kivitelnél a Balkánon és a keleten való fejlesztésére.

Havas Mór a vasuti tarifapolitikáról beszélt. Követelni kell — mondotta — hogy a kedvezményes tarifa igénybevétele ne olyan feltételekhez legyen kötve, hogy azt csak egyes, kiváltságos cégek vehessék igénybe. A Máv. akkor folytatna üzleti tarifapolitikát, ha a tarifát a szomszédos és középtávolságoknál emelné, a nagy távolságokra szóló tarifákat azonban lényegesen csökkentené.

Schack Béla főigazgató a kereskedelmi oktatásról és a tanonckérdésről tartott előadást, amelyet Sándor Pál elnök megköszönt. Balkányi Béla a szakoktatásról és a többtermelésről tartott előadást. A nőtisztviselők kérdésével Gergely Janka foglalkozott. Faragó Rezső (Arad) pedig a fogyasztási szövetkezetekről és a statisztikáról tartott előadást. A kongresszust holnap délelőtt tíz órakor folytatják.

TÖRVÉNYKEZÉS

Ügyvédek a jelöltek kérelme ellen.

(Katonai szolgálat miatt elmaradt vizsgák.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 4.

Jogászai körökben már régóta élénken tárgyalják azt a kérdést, hogy az ügyvédi vizsga letétele után a két évi joggyakorlat mire nézve lesz kötelező. Mint ismeretes, a miniszter törvényjavaslat útján úgy óhajtott intézkedni, hogy azokra, akik a törvény életbeléptetése után katonai szolgálatra voltak kötelezve és emiatt nem teheték le az ügyvédi vizsgát, azokra nézve az utólagos két évi joggyakorlat nem lesz kötelező.

Az érdekelt ügyvédjelöltek arra hívták fel a miniszter figyelmét, hogy vannak olyan esetek is, amikor valaki katonai szolgálatot volt kénytelen teljesíteni éppen a törvény életbeléptetése előtt és ezért nem tudta a vizsgát letenni.

Az igazságügyminiszter alkalmat adott az ügyvédség hivatott képviselőinek, hogy ebben a kérdésben nyilatkozzanak és közöttük különösen a budapesti ügyvédi kamara képviselői kifejtették, hogy már az előterjesztett törvényjavaslatot is, amely szerint azok akik a törvény életbeléptetése után teljesítettek katonai szolgálatot, mentesítve vannak az utólagos joggyakorlattól, károsnak tartják a közérdekre nézve, a törvényjavaslaton túlmenő kedvezményt pedig egyenesen veszedelmesnek és olyannak nyilvánítanak, amely nyílt ellentétben van a közérdekkel és jogosultságon személyi érdekeket szolgál. A képviselőház igazságügyi bizottsága szívesen fogja az igazságügyminiszter törvényjavaslatát tárgyalni.

§ Testvérek vizsgálja. Opre Tivadar negyvennégy éves almászegresi kisbirtokos a múlt év november tizenkilencedikén valami családi ügy felett összehozalkozott öccsével, Opre Ambrussal. A fiatalabb Opre a vitatkozás során egy vasvillát kapott fel s azzal ment neki bátyjának, aki viszont egy löccsel oly szívesen ütötte fölé öccsét, hogy az még az

nap meghalt. Halált okozó súlyos testi sértés büntetése miatt vonta felelősségre Opre-t, ma az aradi törvényszék, de miután a tanúvallomásokból beigazolódott, hogy Opre tettét önvédelemből követte el, az ügyész a vádat el ejtette.

§ Elítélt lakásfosztogató. A múlt hónapban veszedelmes betörést tett ártalmatlanná az aradi rendőrség. Március hónap folyamán több betörést követtek el Aradon, amelyekről a rendőrség megállapította, hogy egy és ugyanazon tettes művei voltak. Március végén aztán horogra került a tettes Czapf Henrik budapesti illetőségű 21 éves géplakatossegéd személyében, aki március másodikán Sárdi Hermin, március nyolcadikán Szöllősi János, március tizennegyedikén pedig özvegy Halász Gáborné lakásába hatolt be alkules segítségével s mindegyik lakást kifosztva azokból kétszáz korona értékűn aluli ékszereket és egyéb ingókat vitt el. Czapfot átszállították az ügyészség fogházába, amely az országos bűnügyi nyilvántartóhoz s a rendőrhatalóságokhoz kérdést intézve megállapította, hogy Czapfot a fiatalkorúak bírósága lopásért már többször elítélte, legutóbb három évi javítónevelésre. A javítóintézetből Czapf a múlt év szeptemberében került ki, de már ez év februárjában Budapesten Bázlik Gusztávtól egy ezüst órát, Sanpe Elekétől pedig lakását feltörve egy láncóvet, egy diszórát és egy karperecet lopott el. Az aradi kir. törvényszék a ma megtartott főtárgyaláson Czapfot a súlyosító körülmények figyelembevételével két és fél évi börtönrre ítélte.

§ Lopott, hogy ne haljon éhen. Márián Szávu é aradi lakostól a múlt hónapban a Thököly téri piacon ellopták a zsebkendőjét, amelybe tizenegy koronája volt bekötve. A rendőrszem azonnal elfogta a tolvajt özvegy Goldstein Józsefné személyében, aki lopásért és jogtalan elcsatolásért már büntetve volt. Az öreg asszonyt ma Ottubay Dezső kir. járásbíró von a felelőségre. Özvegy Goldsteinné sirva ösmerte be bűnét és avval védekezett, hogy a tettet csak azért követte el, mert éhenhalástól kellett már tartania. Öreg, nyomorék és beteges, dolgozni nem tud, abból él, amit izraelita urinók itt-ott juttatnak neki, de ez oly kevés, hogy nem tudja magát fenntartani. A járásbíró bűnösnek mondta ki Goldsteinnét lopás vétségében s enyhítő körülménynek vevve teljes beismerését, a lopott összeg csekély voltát, azt, hogy a kár megtérült, végül, hogy az asszony beteges és szorult helyzetben volt, mindössze három napi fogházra ítélte. Goldsteinné a büntetés kitöltését azonnal megkezdte.

§ Változások az ujaradi járásbírói karában. Kovács Ágoston táblabíró és Csáklány Sándor járásbíró nyugalmába vonulnak, Komáromy K. járásbíró pedig Szászka-bányára lett elhelyezve.

MULATSÁGOK

(=) A május tizenhetedik napünnepély, amelyet a nyomdászegylet a Gutenberg-dalárdával közösen rendez, minden tekintetben fényes sikerűnek ígérkezik. A közönség szokatlanul nagy érdeklődéssel viseltetik a napünnepély iránt, melynek nagyszerű műsorában a többek között a következő érdekes és mulattató dolgok szerepelnek: nyílt színpad; konfetti és serpentinc-ata; tombola; szépségverseny, nagyértékű díjakkal; különféle mulattató, népies játékok: tojásverseny, virstli-evés, zsákfutás stb. Este 8 órakor fényes tűzijáték. A ligeti nagyteremben tartandó esti táncmulatságon a 33. gyalogezred zenekara játszik. Bolépdíj a délutáni napünnepélyre 50 fillér, az esti táncmulatságra családjegy 3 korona, személyjegy 1 korona 20 fillér.

Rosszul megy az osztálysorsjáték.

(Elvesztett külföldi piacok. — Új koncesszió, vagy államosítás.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 4.

Az utóbbi hónapok során ismételtelen felmerült az a hír, hogy az Osztálysorsjáték r.t. igazgatósága már most meg akarja hosszabbítani 1916. ban lejáráó huszéves koncesszióját s evégből az illetékes kormányhatóságokkal előkészítő tárgyalásokat folytat. A pénzügyminisztériumban erről a következő felvilágosítást adták:

— A pénzügyminisztérium az osztálysorsjáték részvénytársasággal a szabadság idő előtt való meghosszabbítás céljából hivatalos tárgyalásokat ezidőszent nem folytat: a bizalmas érdeklődésnek természetesen mindemellet tere van. A társaság 40 sorsjátékra kapott engedélyt, jelenleg a 34-ik van soron, tehát még hat húzás vár lebonyolításra, aminek folytán a koncesszió megújítása még egyáltalán nem aktuális.

— Az osztálysorsjáték r.t. a legutóbbi évek során kedvezőtlen konjunkturák közt dolgozott. Azelőtt ugyanis igen nagy piaca volt Ausztriában és a Balkánon: a monarchia másik felében az állami sorsjáték behozatala teljesen kizárta a magyar sorsjegyeket, a Balkánon pedig — a biztató példán okulva — Szerbia is bevezette az állami sorsjátékot 30,000 darab 150 frankos sorsjegy kibocsátásával, Bulgáriában a Török A. és társa budapesti sorsjegyarúsító-cég főnöke, Stein Mátyás, Romániában pedig a híres hamburgi Schröder-cég vezetője Karl Masse kapott koncessziót, az előbbi államban 25,000 darab 150 frankos, Romániában 60 ezer darab 160 frankos sorsjegyre. Ez a konkurrencia nemcsak az illető országokból származó magyar sorsjegyeket, hanem Boszniából is, ahol szintén bekarják vezetni az osztálysorsjátékot s ahol eddig átlag 3000 sorsjegy kelt el, tavaly ellenben alig — 500 darab, Török-, Görög-, sőt Olaszországban pedig szintén foglalkoznak a sorsjáték meghonosításának gondolatával. A külföldön most már csak Angliában, Spanyolországban, Egyiptomban és Délafrikában van jelentékenyebb konzum, máshova csak az elárúsítók visszaélései juttatják el osztálysorsjegyeinket. Az osztálysorsjáték igazgatóságához tömegesen jönnek a panaszok külföldről, hogy a főelárúsítók és elárúsítók droguisták, fűszerkereskedők és mások eégére alatt próbálják sorsjegyeinket becsémpészni s az igazgatóság 100—200 koronás büntetéseit egyáltalán nem javítanak a helyzeten, ami pedig nemzetközi tekintélyünknek igen sokat árt.

— Ezek után természetesen a minisztériumnak is megfontolás tárgyává kell tennie az államosítás lehetőségét. Kétségtelen, hogy az állam az eladott sorsjegyekből sokkal több hasznot húzna, mint amennyi bért; a társaság fizet, illetve a kérdés felvetése esetén fizetni hajlandó volna, másrészt azonban nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az állam, mint erkölcsi tényező, sorsjegyeivel egyáltalán nem kereskedhetik külföldön. Annál kevésbbé, mert igen könnyen ki volna téve annak, hogy egyik külföldi állam főkonzulja a másik után követelné a maga hazája sorsjegyeinek hozzájáruló bebooztatását. Miután pedig az állam kizárólag a belföldi közönségre volna utalva, kérdés, vajon el tudná-e helyezni a sorsjegyek többségét és nem egyenlítő-e ki az eladott kontingens nyereségi többlete a „tárcában maradt” sorsjegyekben rejlő elmaradt hasznot?

Ezek a szempontok azok, amelyek a társaság koncessziójánál figyelembe jöhetnek — előbb, vagy utóbb.

A hiszteriás grófnő gyilkossága.

(Intimitások Tiepoló Mária vallomásaiban. — Féltekeny volt-e a grófnő?)

Távirati tudósítás.

Milano, május 4.

Két nap szünet állt be — vasárnapkal együtt három — a gyilkossággal vádolt Tiepoló grófnő bűnpörében, amelynek tárgyalásán talán izgatottabb és forróbb részletek pattannak ki, mint aminőkben az ugyancsak eléggé izgalmas Murri-Bonmartini és Komarovski-Tarnowska gyilkossági pörök bővelkedtek.

A szombati tárgyaláson a grófnőhöz több olyan kérdést intézett az elnök, amelyek mélyen belemarkoltak a szép vádlottnő idegzetébe. Arra a kérdésre, hogy miért bocsátkozott szerelmes levelezésbe a fiatal szolgálával, így felelt:

— Mielőtt a mult évben nyaralni mentem, Polimanti kikényszerítette azt az ígéretemet, hogy posztresztant irni fogok neki. Az időtájt beteges voltam.

Rohamok gyötörték és Polimanti ezt ki tudta használni arra, hogy szuggeráljon. Annak az embernek az emléke kísértésként követett...

Itt közbe szolt a magánvádló:

— Mikép van az — mondotta — hogy a grófnő, noha a fiu a testét, a lelkét egyaránt gyötörte: nem keresett védelmet a férjénél?

— Bizonyos könnyelműségeket — válaszolta a grófnő kétségbeesett energiával — nem mond meg soha a feleség a férjnek. Féltem, hogy elveszítem az uram becsülését, amelyet tizenkét éven át meg tudtam őrizni.

— De mikép lehetett oly vakmerő a fiatal szolgál — hangzott az újabb kérdés — hogy a grófnőre, az urnőjére szemet vetni merészt?

Egyszerűen, a szép asszony akaratlan hiúságával válaszolt a grófnő:

— A fiu egész nap együtt volt velem a lakásban. Fiatal volt és okos, intelligens és — sajnos — én sem vagyok ostoba és csunya sem vagyok. Ezzel lehet megmagyarázni, hogy az a legényke belém szeretett.

Ennél a pontnál az ügyész is közbe szolt:

— Miért nem beszélt a grófnő első kihallgatása alkalmával arról a szuggeszcióról, amelyet — mai kijelentése szerint — Polimanti reá gyakorolt? Miért jut ez csak most az eszébe?

— Megmondom ezt is önnek — feleli dacosan a grófnő. — Amikor először kihallgatottak, éppen nagy betegség után voltam. Hiszen éppen akkor estem át egy súlyos abortason. Osigliában is, ahol fürdőztem s ahonnan a kérdéses leveleket elküldöttem Polimantinak, állandóan beteg voltam a terhesség következtében.

Ennél a pontnál egy másik kényes kérdést is ki kellett állania a vádlott asszonynak. Ezt a kérdést Rossi ügyvéd, a magánvád képviselője intézte hozzája:

— Arra nézve adjon felvilágosítást a grófnő — mondotta az ügyvéd — hogy az utolsó terhességét megelőzően

milyen természetű benső viszonyban volt Oggioni kapitánnyal, a férjével?

Az elnök azonban nem engedte meg, hogy a grófnő erre a kérdésre válaszoljon.

— Ezeket az intim természetű kérdéseket zárt tárgyaláson egyszerre fogjuk elintézni — mondotta.

Am a magánvádlónak volt másik fogas kérdése is, amelyre már kénytelen volt válaszolni a grófnő. Ez a válasz érdekes, eddig ismeretlen részletet tár föl a nyilvánosság számára abból a kapcsolatból, amelyben a grófnő és a meggyilkolt Polimanti családja állott egymással. Rossi ügyvéd ugyanis arról faggatta a grófnőt, hogy miféle ajándékokat adott a fiúnak.

— Neki semmit — felelte Tiepoló Mária. — Lehet, hogy a fiu dicsekedett bizonyos ajándékokkal, de neki sem én, sem a férjem nem adtunk semmit. De mielőtt ő a házunkba került,

nálunk szolgált a bátyja, Puride, aki kapott egy és más ajándékot...

Amikor ez a részlet kipattant, halk morajlás zúgott végig a közönség sorain s az elnök idegesen utasította rendre a hallgatóságot.

Ettől fogva nyomon követik egymást a drámaian érdekes és meglepő mozzanatok. A grófnőnek arról kell beszélnie, hogyan viselkedett házában a meggyilkolt Polimanti Quintilio — más nőkkel szemben. Tiepoló Mária grófnő részletesen, emlékeibe szinte belefelejtkezve mesél a fiatal gyerekről, akit veszedelmes nősábitóként varázsol oda a bírák, az ügyvédek, a hallgatók elé.

— Polimantinak — mondja — sok kedvese volt. Az egyikről, bizonyos Leticáról már szólottam, de volt neki egy másik szeretője, akinek Pia, egy harmadik, akinek Giuseppina és egy negyedik, akinek Allaira volt a neve...

Szerelmes ügyeiben úgy viselkedett a fiu, hogy többször szigorú szemrehányást kellett tennem neki.

Sőt egy ízben megtette, hogy a saját házámba hozta az egyik barátját, mintha az én lakásom egy rendez-vous helyiség lett volna.

Amikor a grófnő Polimanti szeretőiről beszélt, sejtelemszerűen mintha kibontakozott volna a legény halálának az oka...

Ezután következtek a grófnőre nézve a legfájdalmasabb, a legrettenetesebb pillanatok. A két orvosszakértő, valamint a fegyverszakértő mondotta el vallomását. Az orvosok szinte poétikusan beszéltek Polimantiról, amikor a meggyilkoltnak a férfias szépségét emlegették. Elmondották, hogy a Browning golyója a szemnél hatolt be Polimanti koponyájába és rögtönös halált okozott. A halott legény arcán és testén számos friss karmolást is találtak, amely a grófnő hegyes körmeitől származott. Az ügyész megkérdezte az orvosszakértőktől, körülbelül mekkora távolságról lött reá a grófnő Polimantira.

— Tizenöt, legfeljebb husz centiméternyiről — hangzott a felelet. Jelentették az orvosok azt is, hogy a lövés olyan közelségből történt, hogy a revolverből kicsapó láng megpörkölte a szerencsétlen fiúnak az arcát.

Fölötte súlyos volt a fegyverszakértő vallomása is. Azt igazolta, hogy a grófnő nem ragadhatta föl — amint mondja — vaktában a revolvért, hanem a biztonsági zárókészüléket előbb földre kellett tlonia és csak azután szűthette el a Browningot.

A grófnő tehát — nem amint védekezik: ijesztésnek szánta a revolvért, hanem tudatosan gyilkolni akart.

Ennél a pontnál nem birta tovább Tiepoló Mária grófnő. Összeroppant és panaszkodva, nyögve fordult az elnökhöz:

— Elnök ur, nagyon rosszul vagyok... Ugy érzem, már nem bírom tovább...

Az elnök, aki emberséges ember, félbeszakította a tárgyalást. Épen elég volt. Nemcsak a vádlott asszony, de az esküdtek, az ügyvédek, a hallgatók sem bírták tovább egy élő léleknek ezt a kínzó, kiméletlen boncolását...

Szombaton délután még két tanut hallgattak ki Tiepolo grófnő bünporében. Az egyik Polimanti Artemizia, a meggyilkolt tisztiszolga nővére volt, aki csak jót tudott mondani bátyjáról. Dicsérte szelidségét és különösen jószívűségét emelte ki.

Ely Gardelli nevű cselédleány volt a másik tanu, akinek a vallomása már kevésbé kedvező. Gardelli régebben Tiepolo grófnőnél szolgált és innen ismerte Polimantit, ki szerinte dicsekedő ember volt. Hódításairól beszélt állandóan és neki is tett szerelmi ajánlatot, mire ő elhagyta szolgálati helyét. Egy ízben a grófnő összeszidta és szemtelen ficskónak nevezte Polimantit, aki bejelentés nélkül lépett hálószobájába.

A tisztiszolga fogadást ajánlott neki, hogy egy éjszakát bent töltsön a grófnőnél.

Utóbb azonban elállott ettől, mert félt, hogy a leány elárulja.

A tárgyalást ezután elhalasztották. Kedden délelőtt tíz órakor a gyilkosság színhelyén, San Remóban, Oggioni kapitánynak a Corso Umberton lévő lakásán lesz bírósági szemle. A tárgyalást szerdán délelőtt folytatják.

Javitják az állami tisztviselők helyzetét.

(Bizalmas miniszteri értekezlet.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 4.

A kormány végre foglalkozni kezd az állami tisztviselők kétségtelenül súlyos helyzete orvoslásának kérdéseivel. A régóta készülő akciót siettetik az utolsó idők rossz gazdasági viszonyai, melyek az állami tisztviselők közt is egész sor áldozatot szedtek a felfokozták a nyugtalanságot. A múlt év októberében a győri tisztviselői kongresszus igen élesen állást foglalt a sürgős segítség érdekében, de annak a küldöttségnek, mely a gyűlés határozatait tartalmazó memorandumot átadta a kormány tagjainak, kevés volt a szerencséje. Egyik miniszter sem adott biztató választ.

Most azután mégis történt valami lépés a kérdés megoldására. Teleszky János pénzügyminiszter elnöklésével bizalmas konferencia folyt le a pénzügyminisztériumban, melyen ott voltak a többi között: Némethy Károly dr. belügyi, Varga Gyula kereskedelemügyi, Madarassy Gábor pénzügyi, Kazy József báró és Bartóky József földmívelésügyi, Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi államtitkárok, Drasche Lázár Alfréd miniszterelnökségi, Koós Jenő földmívelésügyi és Súlyom Andor pénzügyminisztériumi min. tanácsosok, elnöki osztályvezetők és még többen.

Az értekezleten Teleszky János pénzügyminiszter röviden összefoglalta az összeíjvetel előjátékát és felszólította a jelenvoltakat, hogy fesztelően adják elő mindazt, amit a tisztviselők helyzetének javítására megvalósíthatónak tartanak.

Ezután sorban felszólaltak az egyes minisztériumok megbízottai a szükségesnek talált reformokat. A tanácskozás folyamán kialakult vélemény szerint ezek közé tartoznak a fogyasztási-lakás- és nevelési viszonyok terén kívánatos intézkedések. Egy min-

den igénynek megfelelő fogyasztási szövetkezet létesítése, mely alkalmas lenne a tisztviselők élelmiszer, ruha és egyéb szükségleteinek olcsó kielégítésére *tisztviselői telepek és családi házak tömeges építése, a tisztviselők adósságainak rendezése, kórházakban külön helyek fentartása, esetleg egy tisztviselői kórház létesítése, a tisztviselők gyermekei számára rendelt intézeti alapítványi helyek számának növelése* s számos más életrevaló gondolat merült fel, amelyeket most már csak meg is kellene valósítani.

A tanácskozáson, mely mintegy három óra hosszat tartott, határozatot nem hoztak. A tárgyalás lefolyásáról jelentést tesznek a miniszterelnöknek s legközelebb újabb tanácskozásra fognak egybegyűlni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: Timár Liza, színmű. (B. bérlet.)
Szerda: Az 555-ös rendőr, bohózat. Bemutató előadás. (C. bérlet.)
Csütörtök: Az 555-ös rendőr, bohózat. (A. bérlet.)
Péntek: Bóském, operette. Bemutató előadás. (B. bérlet.)
Szombat: Bóském, operette. (C. bérlet.)

* Zilahy Gyula bucsufellépte. Hosszu, sok babérral jelzett utat tett meg a művészpályán Zilahy Gyula. A diesőség után most bucsuzik azoktól a városoktól, ahol a legtöbb sikert aratta, ahol a legtöbbet adott szórakozásul, vidámitásul lelkének gazdagságából és ahol a legmegértőbb, leglelkesebb publikuma volt. Sok ilyen város van az országban és ezek között fontos szerepe van Zilahy életében Aradnak, ahol a színgazgató Zilahy mellett a művész Zilahynak mindig lelkes közönsége volt. Fényes Samu vigjátékában, A csöppségben bucsuzott el az aradi színpadtól Zilahy Gyula. A fényes múlt, a sok emlék után azt vártuk, hogy a közönség telezsufolja a színházat és a bucsuzó művész multjához méltó ovációval mond istenhozzádot neki. Fél ház előtt játszott Zilahy, de ez a félig telt ház olyan lelkes volt az ünnepléstől, mintha utolsó zugáig megtelt volna és a távollévők helyett is lelkesedett volna a magánéletbe vonuló művészért. H. G.

* A színház közlései. *La Furlana*. Bármily nagy volt a tangóház, hamarosan fölvette vele a versenyt a *La Furlana*, amely határozottan előkelőbb, nemesebb és szalonképebb tánc, mint a tangó. Ezt a *La Furlana*-t eddig csak külföldi illusztrált lapok hasábjairól ismertük, most azonban az aradi színházban péntektől kezdődőleg bemutatásra kerül ez a nemes olasz tánc. A *Furlana* a Bóskémnek, Szomorj-Gajary operettjének lesz egyik legnagyobb attrakciója; a táncot két pár: Győző és Nógrády — Keller és Hampel mutatják be. Különben a Bóskémre lázas buzgalommal készül az aradi színház. A színpadon nap-nap után folynak szakadatlanul a próbák, a szabó- és díszlet-műhelyekben pedig a káprázatosan pompás toalettek, az új és nagyszerű díszletek készülnek; a szerepeket pedig az aradi társulat elsőrangú erői játsszák, úgy, hogy minden tekintetben szenzációsan érdekes lesz a Bóskémnek pénteki bemutatója.

A *Timár Liza*. Bródy Sándor nagyszerű drámája oly pompás sikert aratott az elmúlt héten, hogy a direktció, a közönség köréből érkezett határozott kívánságra, keddre újból műsorra tűzte a *Timár Lizát*.

Május elseje óta a színházi előadások este nyolc órakor kezdődnek.

Május 18-ikán, két hét múlva lesz az aradi karszemélyzet jutalom-estéje.

555-ös rendőr. Az aradi színháznak a műsorán rég nem szerepelt amerikai bohózat. Szerdán kerül bemutatásra az 555-ös rendőr című bohózat, amelynek szerzője Mac Hugh Augustin. Az amerikai mozihumornak ugyyszólván ő a királya, a múlt évek leghumorosabb slágereit ő eszelte ki.

A mozihoz, különösen az amerikai mozihoz szükséges szemfényvesztő ügyesség, villámgyors fordulatokban és ötletekben való bőség jellemzik az 555-ös rendőrt, amelynek bemutatója egészen bizonyosan nagy sikert fog hozni az aradi színháznak. A bohózat címszerepét Várnay játssza, a darabot Delli rendezi s a főbb szerepeket a vigjátéki ensemble legjobbjai játsszák.

* Vig órák. Dr. Dunay János ily című legutóbbi könyve második kiadásban jelent meg. Az ismert humoros írónak megjelent könyvei azt bizonyítják, hogy a tisztességes, józan magyar humor legjobban megfelel a finom és becsületesen jó magyar természetnek. A 288 lapra terjedő diszes könyvnek egy korona az ára s megrendelhető Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. A Szent-István-Társulatnál s 20 fillér portó küldésével is partómentesen meg.

* A királyné ékszeré. (Új esemény az Apollóban.) A fejedelmi udvarok levegőjének misztériumai egy bizonyos érdeklődéssel és kíváncsisággal tölt el valamennyiünket, mert tudjuk, hogy az előkelő udvari élet olyan, mint a színpad: csak kifelé csillogó s hátul, a kulisszák mögött az intrikák mérges fulánkjai keresnek maguknak áldozatot. Ebből a miljöből kapunk egy rendkívül izgalmas történetet abban a nagykonceptiójú drámában, amelyet holnap, kedden mutat be az Apolló színház. Sylvana, Touranie királynője egy humánus és szabadelvű törvény szentesítésére bírja rá férjét, ami sehogysem tetszik Krosmynak, a reakciós miniszterelnöknek. A miniszterelnök a királyné megsemmisítésére törekszik és sikerül is neki megtudni, hogy medaillonját gyermekkorai szerelmésének, egy idegen állam nagyhercegének ajándékozta. A király ezt megtudja a miniszterelnöktől s azt kívánja a feleségétől, hogy estére mutassa meg a medaillont. Az asszonynak segítségére siet egyik udvarhölgyének vőlegénye: Róbert. Izgalmas, vad hajszák következnek ezután. Róbert repülőgépet, robogó vonatot, száguldó automobilt vesz igénybe, hogy idejekorára előteremtse a királyné ékszerét. Sok viszontagság és idegizgató jelenetek után Róbert az utolsó pillanatban megérkezik a medaillonnal és Sylvana meg van mentve. 3

* Egy asszony, aki mindenkié. (Az Uránia mai szenzációs bemutatója.) Richepin, az ősz akadémikus költő egy csodásan finom mesét szőtt egy bolondos pillangóról, kinek szívében olthatatlan szenvedély ég, mely hajtja, üzi a fény felé. Ez a pillangó száll, száll, körülrepüli az izzó lángot, míg bolondos fejével nem is sejti, hogy szarvya megperzselődik és akkor nyomorultan hull le az utca sarába, hogy ott durva cipőtalpak eltapossák. Annak a kisvárosi tanárleánynak az esete, melyet Richepin költői képzelete oly csodás szépséggel megrajzolt s melyet a Pathé gyár remekműbe illő tökéletességgel hozott színre: olyan személyesítőre akadt, hogy egymaga művészetet képez. Páris legnagyobb színésznője, a bájos vidám, ötletes és mozgékony karcuságú *Mistinguette* művészetének egyik legszebb alkotását mutatja be. Csakis az ő ideális csunyasága, forró szenvedélye képes olyan megrendítő erővel, oly tiszta és mélyseges verizmussal az agg költő típusát, a pillangó nőt, elént varázsolni. 5

* „Jack Hilton” a címe annak a világhírű filmnek, amely legközelebb kerül bemutatásra az Urániában. 5

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Felszámolt adók.*(Kétszáz százalékos emelés. — Hires emberek kereseti adója.)**Fővárosi tudósítónktól.*

Budapest, május 4.

Ma reggel kezdték meg a fővárosi kerületi adókiivető bizottságok tárgyalástéremmé kinevezett tánctermekben. vivőhelyiségekben és kasszinói kártyaszobákban épenséggel nem népszerű működésüket, melynek feladata a fővárosi polgárság harmadosztályu keresetadójának megállapítása.

Ügyvédek, kereskedők, iparosok, orvosok, mérnökök és ügynökök tarka, zavaros tömege kavargat a szűk és kellemetlen helyiségek folyosóin és nagy az elkeseredés az egész társaságban a kivetés nagysága és aránytalansága miatt.

Átlagban 17%-os emelés történt, de nem ritkák a száz, százötven, sőt kétszáz százalékos emelések sem.

Ezenfelül negyedóránként felvetődik a vád, hogy az adóelőirányzások aránytalanok, mert irreális a kivetés alapját képező számítás. Ugyanis ott, ahol a jövedelem kiszámítására bizonyíték nincs, a lakbért veszik alapul és minél több lakbért fizet valaki, annál magasabbra vetik ki adóját is. Így hát, ha a háziur emelte a házbért, ezzel közvetve emelteti a kincstárral az adót is és akinek szebben kell lakni, annak többre taksálják jövedelmét is és magasabbra csavarják adóját, amely pedig így is elég jelentékeny, minthogy a tiszta jövedelem 10%-át teszi ki.

Átlagban a legmagasabbak az adók a Lipótvárosban, amely után a Belváros következik, a harmadik helyért az Erzsébetváros és a Terézváros futnak. A legszegényebb Óbuda, amely még Kőbánya is megelőzi. A legelkeseredettebb harcot az adóelőirányzásért az ügyvédek viszik. Közülük a legtöbb adót fizetők közt szerepel Brüll Ignác, a kamara elnöke 763 koronával, Lengyel Zoltán 866 koronával, Schreyer Jenő dr. 650 koronával és Hantos Elemér 600 koronával. Viszont Edvi Imre Károlyt csak 122 koronára irányozták elő, Kenedi Gézárt 175 koronára.

A demokrata vezérek közül a dúsgazdag Leitner Adolf 246 koronával szerepel, Bródy Ernő 270 koronával, Pető Sándor 236 koronával, a vezér, Vázsonyi Vilmos adóját pedig 150 koronában irányozták elő. — Igaz, hogy egy másik sokat szereplő ügyvéd képviselő előirányzása viszont poton 52 korona, ami 520 korona évi jövedelemnek felel meg.

Korányi báró, Bartha Gábor, Herczel báró, Hüttl Hümér orvostanárak adói 900–1400 korona közt variálnak, Mitzger Tivadar pedig hiába adta fel sokszor emlegetett orvostudományi deteill nagykereskedését és hiába vándorol ki Amerikába, mégis 660 korona adóra taksálja a kincstár.

A képviselők közt Sacelláry György szerepel a legmagasabb összeggel: 6220 koronával. Aminnek az az oka, hogy a legtöbb nagyjövödelmü képviselő föld, ház, tőkekamat adót fizet, vagy mint valamelyik vállalat igazgatója ugyancsak nem a III. osztályu kereseti adót fizetők csoportjába tartozik.

A művészek közül Szinyey-Merse Pál, Rippl-Rónai, Zala és Benczur szerepelnek a legmagasabb összegekkel: 350–500 koronával, a színházigazgatók közt pedig Beóthy László 6000 koronával (eddig 6564 koronát fizetett.) A hírlapkiadótulajdonosok közt Légrádi Imre és Ottó drók, 14.000 korona előirányzással szerepelnek. Az írók nem igen fi-

zetnek kereseti adót, mert legtöbbjük valamelyik hírlap munkatársa s így IV. osztályu adó alá esik. Kivételt képez Bródy Sándor 173 koronával és Béli Izor 239 koronával.

Bohus László báró temetése.**Ma bontották fel az elhunyt végrendeletét. Az Aradi Közlöny tudósítójától.**

Arad, május 4.

Ma délelőtt tizenegy órakor temették el világosi kastélyából az elhunyt Bohus László bárót. Aradmegye és Arad városa előkelő társadalmának ugyszólván minden tagja megjelent a temetésen és bensősége, mély részvét kísérté a temetőbe az elhunytat, akit életében szívósáágáért és nemes erényeiért mindenki szeretett és megbecsült. Aradról reggel kilenc órakor külön személyvonat vitte Világosra a nagyszámu gyászoló közönséget.

(A gyászszertartás.)

A világosi kastély udvarán volt felállítva a díszes ravatal, Teffert Ferenc plébános fényes papi segédlettel itt végezte a gyászszertartásokat. A koporsó beszentelése és a papi ima után Fábry Sándor dr. az Acsev. vezérigazgatója mondott mély hatásu gyászbeszédet, amelyben szeretettel és meghatóan méltatta az elhunyt kiváló érdemeit. Utána Teffert Ferenc plébános tartott megindító gyászbeszédet, majd Kehrér Károly királyi tanfelügyelő emlékezett meg arról az áldozatkészségről, amelylyel az elhunyt előbbrevítte a népoktatás ügyét Világoson. A világosi dalosegyesület és az iskolai tanulók gyászdalaival végződött be a megható gyászszertartás, amely után a község tanítószága vállára vette a díszes érckoporsót és a kastély előtt lévő hatlvas gyászkocsira helyezte. A halottaskocsi után két koszorúkkal megrakott kocsi haladt, s az óriási gyászmenet megindult a fél kilométernyire lévő temetőhöz, ahol újabb beszentelés és gyászdalok után a koporsót a bárói család sirboltjában örök nyugalomra helyezték.

(A koszorúk.)

A koszorúkosikon a következő felirásu koszorúk voltak elhelyezve: Nagypának — Apateleki unokák, Felejthetetlen jó Laci bácsinak — Ilona és Lajos, Hálás szeretettel — Juliska és Jenő, Bohus László bárónak — a budapesti fotoklub, Nagyérdemü elnökének — a délmagyarországi hajlított fabutorgyár rt. igazgatósága, Örök hálája jeléül — Terka, Mély tisztelete jeléül — Faragó család, Kegyelete jeléül — Acsev. igazgatósága, Felejthetetlen kedves Laci bácsinak — Ella és Lajos, fájdalmas részvéttel — Fábrián Lászlóné és Margit, Kegyelete jeléül — Marty cognacgyár igazgatósága és felügyelőbizottsága, Kegyelete jeléül — Marty Cognac-gyár tisztviselői kara, Kegyelete jeléül — Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete, Emlékül — Julia és Zsiga, Mély fájdalommal — Fábry Sándor dr. és neje, Szeretettünk jeléül — Ilona és Viktor, Hálánk jeléül — Dittrich Ferenc és neje, Szeretett jó nagypánaknak — Mimsy és Misa, Hódolatunk, tiszteletünk jeléül — gazdasági tisztviselők, Kedves Laci bácsinak — Miska és Sándor, Utolsó üdvözléssel — Radó Nelly és családja, Igaz részvéttel — Kelemen Lajos dr., Letzte Grüsse — Risa und Emma, Utolsó üdvözlés — Hirsch Ödön dr. és neje, Kedves jó barátunknak — Ypsilanti Tivadar hereeg és neje, Felejthetetlen jó báró urnak — Takács és neje, Felejthetetlen Laci bácsinak — Lolly és Mimi, Felejthetetlen szeretett apának — Ema és Beppo, Laci bácsinak — Istvánffy Gyula és családja.

(Bohus László végrendelete.)

Bohus László báró tavaly decemberben készíttette el végrendeletét, amely Török Árpád dr. világosi közjegyzőnél volt elhelyezve. Leányát, dr. Wiesel Józsefnét még 1910-ben ajándékozási szerződéssel elégítette ki, ötszáz ezer korona készpénzt és világosi földeket ajándékozván neki. Végrendeletében, amelyet a világosi járásbírószágon ma délután bontottak föl, körülbelül még megmaradt vagyona fellett rendelkezik, amely javarészt ingatlanokból áll. Ezeket unokái, Szőke Márta és Szőke Eszter örökölték, akik a báró elhalt leányának és Szőke Bálint huszárkapitánynak gyermekei. A világosi iskolának, amelynek életében is mindig bőkezű pártfogója volt a báró, egy épület és ezer koronát hagyományozott, azzal a rendeltetéssel, hogy ott tornatermet és munkatermet létesítsenek. Nem feledkezett meg végrendeletében gazdasági tisztviselőiről és egyéb alkalmazottjairól sem, akiknek pénzösszegeket hagyományozott. Nagyértékü fénykép és lemezgyűjteményét a budapesti Fotoklub örökölte.

A képviselőház munkarendje.**(Összel tárgyalják a közigazgatás reformját.)***Fővárosi tudósítónktól.*

Budapest, május 4.

Szász Károly a képviselőház alelnöke ma egy fővárosi lap számára a képviselőház munkarendjéről, legközelebbi programjáról a következőkben nyilatkozott:

— Az a hír — mondotta az alelnök — hogy a palotaőrség valamennyi katonatiszt tagjait visszavizsik csapatjukhoz, tudomásom szerint alaptalan. Mindössze annyi történt, hogy Gerő távozott, márle is jelentkezett az elnökségnél és Moricz esendőrőfhadnagy jött a palotaőrséghez. Horváth ezredes azonban tovább is marad, hasonlóképen Bertl százados is, aki Gerő utóda lesz, vagyis helyettes parancsnok. Moritz főhadnagy tehát Bertlnek lép a helyébe.

— Tudvalevően a Ház holnap és szerdán folytatja a költségvetés tárgyalását. Mivel a kultuszteráca iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, lehet — folytatja az alelnök — hogy eltelik vele az egész holnapi nap, de talán még szerdára is átnyulik a tárgyalása; ám azért biztosra vehető, hogy szerdán estig készen leszünk az egész költségvetéssel. Akkor legközelebbi ülését a Ház a jövő héten tartja, kedden vagy szombaton, aszerint hogy meddig tart el a külügyi albizottság ülése. A delegációk után lesznek még apróbb ügyei a Háznak: kérvények, mentelmi ügyek, talán az igazságügyminiszter is ad még dolgot, azután június 10–15 táján megkezdjük a nyári szünetet, amely szeptember végéig tart. A közigazgatás reformját csak az ősszel kezdi tárgyalni a Ház, de lehet, hogy a bizottságnak módjában lesz még a nyári szünet előtt végezni a javaslattal.

— Az ülések most már — folytatta Szász Károly alelnök — mindvégig nyolcoórások lesznek és pedig valószínűleg naponta délelőtt 10–2 ig és délután 4–8-ig. Ezzel lehetővé tesszük, hogy a Ház hetenként három napon dolgozzék, vagyis csak szerdán, esütörtökön és pénteken lenne ülés. Előbb hetenként hat napon és napi négy órán át dolgozott a Ház, ami hetenként huszonnégy órát tett ki, most három napon és nyolc órán át folyik a munka, ami időben ugyanannyi.

HIREK.

Aradi ügyvéd —

pesti mozi főreszvényese.

(Éles Béla dr. vállalkozása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 4.

Egy fővárosi bulvárlap mai számában arról ad hírt, hogy megvalósult az Aradon napok óta emlegetett mozivállalkozás! Éles Béla dr. a pesti Apolló-részvénytársaság főreszvényese lett.

A magyar kinematográfia legjövendőbb legjobban menő vállalatának — írja a kérdéses közlemény — a Projektograph részvénytársaságot tartották. A társaság vezetősége Neumann József és Ungerleider Mór — már egy év előtt új tőkével frissítette fel a társaságot, mikor Upor József volt kávést vettek társul. A jövő szezomban a Royal-szálló átalakítása és az ott tartandó mozivarieté előadások költségei nagyobb terheket fognak a részvénytársaságra róni és épen ezért a cég vezetői új társat keresnek, de abba is belementek volna, hogy az egész részvénytársaságot eladják.

Hosszas tárgyalás és többféle kombináció után a múlt héten megtörtént a megállapodás, amely szerint Éles Béla dr. aradi ügyvéd, az aradi Apolló-részvénytársaság főreszvényese 300.000 koronával társul lépett be a cégbe, amely összegért 600 részvényt vásárolt és így az 1400 részvényből álló részvénytársaság főreszvényese lett.

Éles Béla 300.000 koronájával most új lendületet vesz a társaság, melynek nyeresége a múlt évben 30.000 korona volt. Éles Béla dr. különben jövő szezontól kezdve aktív részt fog venni a társaság vezetésében az igazgatóságból kilépő és a társaságtól megváló Neumann József helyében.

Caillaux párbaja.

(A volt miniszter választási fogásai.)

Távirati tudósítás.

Páris, május 4.

Caillauxnak tudvalevőleg nagy harca volt a mamersi kerületben Daillières nevű ellenjelöltjével. A Temps híradása szerint Caillaux a legravaszabb fegyverekkel vívta ki győzelmét: egész sereg választóval például elhitette, hogy Calmette meggyilkolása egyszerűen mese, nem is történt meg, csak az ellenségei koholták. Daillières nem maradt adósa, röpiratot irt ellene és a röpiratban azt fejtegette, hogy a mamersi választók nem lehetnek büntársai egy megbélyegzett embernek, nem lehetnek szolidárisak azzal, aki ennyire kompromittálta magát. Ezekért a kitételekért Caillaux provokálta Daillièreset.

A két fél segédei szombat délelőtt tanácskozásra gyűltek össze. Daillières segédei azt vallották, hogy felük nem tett olyan kijelentést, amely Caillaux-t becsületében sértené. A dologból az lett, hogy becsületbírásgot kértek, amely tegnap este kihallgatta a két ellenfél tanuit. A békebírók azután jegyzőkönyvet fogalmaztak és kimondták, hogy Daillières szavai becsületbe vágnak, de segédeknek vallomásából azt veszik ki, hogy sem Caillaux, sem a választóit nem akarta sérteni, ilyen körülmények közt az ügyet elintéztetnek tekinthetik. Ma délelőtt a négy segéd ismét összeült, hogy a békebírók döntése dögában állást foglaljanak.

A segédek nem találták kielégítőnek a jegyzőkönyvet és így Caillaux és Daillières között délután fél négykor megvolt a párbaj, amely vér nélkül folyt le. A felek huszonöt lépésnyire állottak fel egymástól, Caillaux a levegőbe lőtt, ellenfele pedig a földre sötötte pisztolyát, úgy, hogy lehetetlen volt találnia. Az első lövés után a párbajt beszüntették. A felek nem békültek ki.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jelentése. A hőmérséklet további emelkedése várható és zivataros eső legfőképpen nyugaton valószínű. — **Sürgöny-prognózis:** Melegebb, nyugaton elvélve csapadék és zivatarok.

— **A király állapota.** Bécsből jelentik: A király állapotában a mai nap sokkal kedvezőbben folyt le, mint a tegnapi. A köhögés által többször félbeszakított éjszakának nem voltak kellemetlen utóhatásai, a király egész nap friss volt s a fáradtságnak nyoma sem látszott rajta. A rossz időjárás és a hideg szél miatt ma elmaradt öfelsége sétája a kis galériában nyitott ablak mellett, de zárt ablaknál huzamosabb időt töltött a galériában. A köhögési inger a nap folyamán engedett, este öt órakor a király jó étvágygal vacsorázott. Az uralkodó környezete a mai napot nagyon jónak találta, mert öfelsége folyton jókedvű, friss és tüde volt s ez a hangulata megmaradt az esti órákig is, amikor orvosai látogatták meg, akik szintén a legteljesebb mértékben meg voltak elégedve állapotával.

— **Az új kalocsai érsek.** A hivatalos lap vasárnapi száma jelenti, hogy a király Várady I. Árpád győri püspököt kalocsai érsekké nevezte ki. A kalocsai érseki szék körül megindult harc e kinevezéssel végleg eldőlt, még pedig annak a főpápnak javára, aki kezdettől fogva a kormány jelöltje volt a dus javadalmazásu püspöki méltóságra. Az új kalocsai érsek 1865. június 18-án Temesváron született. Középiskoláit szülővárosában, a teológiát Budapesten és a bécsi Augusztinumba végezte. Huszonhárom éves korában pappá szentelték és ezóta gyorsan emelkedett pályáján. Csanád-megyei püspöki titkár volt, amikor kinevezték a kultuszminisztériumba osztálytanácsosi ranggal a katolikus ügyek előadója. Csakhamar miniszteri tanácsossá lett. Később kinevezték győri püspökké, amely állásból most a kalocsai érseki méltóságra emelkedett.

— **A csődbejutott bankár hazakivánczik.** Pécsről jelentik: Nagy port vert fel néhány hónap előtt a pécsi Ullmann M. Károly bankház bukása, ami egész Baranya vármegye gazdasági életének megrázkódtatásával járt. Hir szerint a bankház főnöke, Telegdy Kálmán, aki tudvalevőleg megszökött, bár alig 5000 koronát vitt magával, jelenleg Kanaadában tartózkodik és onnan már levelet is írt egyik pécsi barátjának, amelyben támogatását kéri ahhoz, hogy hazajölessen és ügyeit békésen rendezhesse.

— **Elhunyt urnő.** Haubert Nándor kir. tanácsos, hosszuszói földbirtokos neje vasárnap váratlanul elhunyt. A kiterjedt körben ismert s általánosan tisztelt urnő halála tragikus körülmények között történt. Fogtőgyulladás volt s Aradon majd Lippán kezelte magát. Közben valahogyan vérmérgezést kapott. Az orvosok már nem tudtak segíteni a bajon és tegnap délben azután megváltotta szenvedésétől a halál. A gyászoló család iránt általános a részvétel.

— **A nagybeteg Kossuth.** Budapestről jelentik éjjel: Kossuth Ferenc állapota állandóan válságos. A délutáni órákban nem állott be változás állapotában. Az egész nap folyamán az ország minden részéből számosan érdeklődtek a nagybeteg állapota iránt s Tisza István gróf miniszterelnök is többször kért Gesztről telefonon híreket a pártvezér állapotáról.

— **Frigyes waldeck-pyrmonti fejedelem** pöstyéni fürdőkuráját megszakítva, hadsegédének, báró Grass alezredesnek kíséretében Eszterházy Károly gróf meghívására a cseklézi vadászaton vesz részt. A fejedelem kezelő orvosa a három heti pöstyéni fürdőzés után oly pompás javulást konstatait, hogy ezen kirándulás ellen nem volt ellenvetése.

— **Máriaradnai férfizarándoklat.** A csanádgyházmegyei katolikus egyesületek központi igazgatósága, május hó 3-án férfizarándoklatot rendezett a máriaradnai kegyhelyre. A zarándoklaton mintegy haterzen vettek részt a környékbeli egyházmegye férfi tagjai. Május 2-án délután érkeztek a zarándokok, részben vasuton, részben a Hegyaljai villamoson. Ugyancsak 2-án este a gyorsvonattal érkezett Máriaradnára Glattfelder Gyula dr. csanádgyházmegyei püspök is. Fogadtatására kivonultak a márelőbb érkezett plébánosok és lelkészek, a hívek pedig égő gyertyákkal közébkben sorfalat állottak, a radnai vasuti állomástól — templomig. Az ablakok ki voltak világítva, ünnepi díszben várta a község népe az érkező egyházfőt. A megyés püspököt Muntján István temesvári törvényszéki bíró üdvözölte, a püspök röviden vallásos szellemben válaszolt, majd a kettős sorfal között, kíséretével a zárdába indult. A templomba érve a radnai dalárda az „Ecce sacerdos“ énekkel fogadta, rövid ima után a püspök a zárdában fentartott lakosztályába vonult. Másnap reggel 5—9 ig gyónás és áldozás volt, közben 7 és fél 8 órakor fogadták az akkor érkező híveket a vasuti állomáson, honnan impozáns körmenetben bevonultak a templomba. Délelőtt fél 10-kor a megyés püspök szent beszédet tartott a templomban, azután ünnepélyes püspöki nagymise következett fényes segédlettel. A szent mise után a lourdesi kápolna előtti téren népzűlés volt, amelyen Persián Ádám és Gavallér József nemetül és magyarul szónokoltak. A gyűlésen résztvett a püspök is. Glattfelder püspök délután fél 4-kor utazott el és ugyancsak a délutáni vonatokkal tértek otthonukba vissza a zarándoklat összes résztvevői.

— **Oroszország aranyat vásárol.** Londonból jelentik: Az utolsó napokban a londoni piacon általános feltűnést és nem csekély izgalmat keltettek azok a tömeges aranyvásárlások, amelyek köztudat szerint Oroszország részére történtek. Tekintettel arra, hogy az angol pénzügyi körök az Ulsterkérdés és a mexikói háború is irritálja, Oroszország akciója a — párisi sterlingdeviza gyengülésével együtt — jelentékenyen hozzájárul a diszkont emelkedéséhez. Egyidejűleg — hir szerint — Oroszország a Mendelshon-Bartholdy cégnél levő tekintélyes aranykészletét visszavonni vagy legalább is csökkenteni készül, ami a Németországgal való kissé feszült viszonyt semmi esetre sem enyhítené. Ez a két egybehangzó momentum mindenesetre alkalmas arra, hogy figyelmet és óvatosságot ébresszen.

— **Robbanás a haditengerészeti laktanyában.** Budapestről jelentik: Az elmúlt csütörtökön robbanás történt a budai haditengerészeti laktanyában. Bár szerencsére épen a déli pihenő alatt történt a baj, így is egy súlyos és három könnyebb sebesültje van a robbanásnak. A kaszárnya tetejét bádoggal fedik be és forrasztáshoz szükséges benzín robbant fel. A detonáció messzire elhallatszott és a közeli gyárak munkásai a helyszínére rohantak. A katonai parancsnokság azonban az összes ajtókat elzárta és csak hosszas kopogtatás után engedte be a környéken éppen szolgálatot teljesítő 2232 számú rendőrt is. A rendőr a mentőket hívta ki, akik a robbanás legszerencsétlenebbül járt áldozatát, a 31 éves Jochlich Józsefet a Rókus-kórházba vitték. Jochlich súlyos égett sérüléseket szenvedett. Állapota életveszélyes. A Rókus-kórházból Jochlichot a katonák még aznap a helyőrségi kórházba szállították.

— **Templom rablás Ujaradon.** Ma éjjel ismeretlen tettesek behatoltak az ujaradi római katolikus templomba és az ott elhelyezett összes perselyeket felfeszítették. A perselyekben lévő 200—250 koronát elrabolták. A templomból a harangkötelen ereszkedtek le. A esendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Sétahangverseny a kulturpalota előtt.** Ha az aradi polgár azon gondolkozik, hogy milyen nagy kulturfejlődést kapott idáig a kulturpalotától — egy-két hangversenyen, műkedvelő előadásokon kívül, alig marad egyéb a számára, mint a kulturpalota előtti kedves új sétatér. Mert hiszen a kölcsönkönyvtár megvolt a kulturpalota előtt is, a nagy képgyűjteményt drága pénzért elég ha életében egyszer megnézte minden aradi, a dróttalan táviró előadásra pedig jobb vissza nem emlékezni. Hozta tehát a kulturpalota szövevényes termű épülettömbjén kívül mint kétségtelenül kedves és kellemes utat: a zöld gyepágyas, kavicsolt utas, este villanyfényes, tiszta hófehér pados sétányt, amely már a múlt nyáron a legnépszerűbb délutáni, esti sétahely volt. A népszerűséghez most hozzájárulnak a sétahangversenyek, amelyeket a 33. gyalogezred zenekara ezentúl nem a városháza előtt tart meg, hanem a kulturpalotai parkocskában. Az első sétahangverseny kedden délután öt órakor lesz és ezután minden kedden fölhangzik a rézhangszerek katonás tempójú vidám ütemei a méltán gubbasztó kulturkupola felé...

— **Huerta elmebeteg.** Mexikóból jelentik: Manzanillából érkezett távirat szerint a Luella mexikói gőzös aknába ütközött, amely a Raleigh gőzös felrobbanására volt szánva. A katasztrófa áldozatainak száma még ismeretlen.

Londonból jelentik: Mexikói jelentés szerint Huerta elmeállapota családja körében nagy aggodalomra ad okot. Az elnök kedélyhangulata állandóan nagyon nyomott, úgy, hogy a családja katasztrófa bekövetkezésétől fél.

— **Főispán és román ügyvéd.** Nagybecskerekéről jelentik: Torontálmegye törvényhatósága mai rendes közgyűlésén állapította meg a szavazókörök beosztását. Obadeanu Pál dr. román ügyvéd a románság nevében tiltakozott a szavazókörök beosztása ellen. Tallian Béla báró főispán erősen visszautasította az ügyvéd felszólalását és kifejtette, hogy nem beszélhet a románság nevében, hanem csak mint magyar állampolgár. A főispán szavait a közgyűlés viharos tetszéssel fogadta.

— **Ki a felelős?** Az új sajtótörvény életbe léptetése után a budapesti napilapok egy szindikátust alakítottak, amely felszólította a könyvkiadót, hogy írjanak alá egy olyan szerződést, amelyben teljes felelősséget vállalnak a belőlük átvett hírekért, ha azokat helyre kellene igazítani, úgy büntetéspénzt fizessenek, ha pedig esetlegesen kártérítési pörben az ő híreikért elítélnék a lapokat, a kártérítési pörben megítélt összeget szintén ők fizessék. Több kisebb könyvkiadó aláírta ezt a szerződést, de a Magyar Távirati Iroda mai számában megtagadja a szerződés elfogadását és hivatkozva külföldi példákra, kifejti, hogy a lapok a tőle átvett híreket tetszésük szerint átdolgozzák s így nem vállalhat garanciát azokért, egyedüli garancia, amit nyújthat, az, hogy ezentúl még fokozottabb gondossággal és óvatossággal fog eljárni a könyvkiadó szerkesztésénél.

— **Véres verekedés volt vasárnap délután két órakor a Borona-utca 53. számú házban lévő vendéglőben.** Kiss István munkás kuglójáték közben összeszólalkozott egy társával, akinek körülbelül tizen a segítségére siettek és alaposan elverték a munkást, aki eszméletlenül, vértől borítva maradt a verekedés helyén. A mentők szállították be a kórházba a súlyosan megsebesült munkást, a verekedésben résztvevők ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

— **Merénylet a rendőr ellen.** Miskolcra jelentik: Ma délután a Buza-téren nagy népcsoport támadt, amelyet Praha István rendőr távozásra szólított fel. Déri László munkás a felszólításnak nem engedelmességet, mire a rendőr az őrszobába vitte. Mikor Dérit szabadon eresztették s a rendőr visszament a posztjára, a munkás utána sietett s revolveréből kétszer rálőtt. A rendőr állapota nagyon súlyos, a merénylet letartóztatották.

— **Eljegyzés.** Karlik Károly ternovai járási stiszt, eljegyezte Zilahy Ilonkát Gyuláról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az elmebajos asszony hitvesgyilkossága.** Szolnokról jelentik: Bencze Gábor cséfalakos vasárnap este feleségével látogatóban volt valahol s a házaspár csak késő este tért haza lefeküdni. Pár perc múlva az asszony kirohant az utcára és így kiáltozott: Huzzák meg a lélekharangot, megfojtottam az uramat. A csendőrök behatoltak Benczeék lakásába, ahol tényleg holtan találták meg az asszony férjét. Benczné súlyos idegbajban szenvedett és valószínű, hogy pillanatnyi elmezavarban követte el a gyilkosságot.

— **Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát** Andrásy-tér 20. szám alól, Andrásy-tér 7. szám alá (Réthy-ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— **Általános vélemény,** hogy régen nem volt Aradon oly jó cigány zenekar, mint a Központi-kávéházban jelenleg működő Vörös Tóni és fia debreceni zenekara. A Központi-kávéház szombaton és vasárnap zsufolásig megtelt előkelő közönséggel és mindenki, aki eltávozott, azon véleményének adott kifejezést, hogy ilyen jó cigány régen nem volt Aradon, érdemes őket meghallgatni.

— **A Pikard cirkusz megnyitó előadása.** Mint a hirdetési oszlopokon elhelyezett plakátok is jelzik a Pikard cirkusz ma este negyed 9 órakor tartja a Béla-téren nagy megnyitó előadását a világ legelsőrendű artistáinak felépítéssel. A szenzációs műsor befejeztével világ-bajnokok birkózása. Kedden este 2 pár birkózik. A jóhírnévként örvendő cirkusz elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

— **Lakástkeresők figyelmébe.** A Messenger-Boy vállalat (Deák Ferenc utca 8.) a lakástkereső közönség kényelmére lakásnyilvántartási irodát honosított meg Aradon. Az intézmény rendeltetése és célja a lakástkereséssel járó fáradságokat és kellemetlenségeket megszüntetni, amennyiben az érdeklődőknek rendelkezésre bocsátja a bejelentett lakások teljes sorozatát, amelyből mindenki kiválaszthatja magának a saját szükségletének és igényeinek legmegfelelőbb lakást. Tekintettel végül a rendkívül előnyös díjszabásra, remélhető hogy a lakástkiadók és keresők egyaránt örömmel fogják üdvözölni a valóban házagpótló intéstitút.

— **Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány,** ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— **Értesítés.** Értésitem a t. közönséget, hogy keresk. szaktanfolyamomat május 3-tól Lázár Vilmos-utca 2., Földes gyógyszerár mellett áthelyeztem. Esti könyvelési tanfolyam. Nappali gépirási és keresk. tanfolyam. Engel Mór tanfolyamvezető. 657

— **Olvasóink figyelmét felhívjuk** Freimann Testvérek Weitzer János-utca 9. szám alatti villanyerőre berendezett, speciális képke-retező műhelyére. Nagy választék legfinomabb ovál és kerek, bronz és miniatűr keretekben. Figyelmes munka, pontos kiszolgálás. 2066

— **Urak ruháikat** olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezzék be Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17. 2395

— **Gyermekkocsi gyári raktár** Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischer-nél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkoscsik 20%-al olcsóbbak lettek.

— **Elegáns gummiköpenyek és átmeneti kabátok** legjutányosabban beszerezhetők Hirsch Antal uriszabó cégnél Arad, Andrásy-tér 22. sz. alatt. 1557

— **Tenniszcipők urak és hölgyek részére.** Angol vászon sétacípők és a világhírű Chasalla Kneip-sandálak már megérkeztek Weinberger János kizárólagos cipőraktárába. 2271

— **Hölgyközönség szíves figyelmébe** ajánlom legújabb tavaszi és nyári női kalap modell újdonságaimat óriási választékban, kivételes olcsó árakban. Atalakítások és gyászkalapok legrövidebb idő alatt elkészülnek. Szíves látogatást kért Grünblatt Antónia Szabadság-tér 11. 2421

— **Gyermek koscsik, tolókoscsik, gyermek-székek,** legolcsóbban Hegedüs cégnél. 1321

— **Házbér könyvek** Pichlernél Szabadság-tér 1. kaputók. 2793

SPORT.

+ **Kettős mérkőzés az AAK. pályán.** Vasárnap délután két érdekes mérkőzést nézhettünk végig a Török Gábor-utcai pályát látogató nagy közönség. Először az Aradi Munkástest-edző mérkőzött a Temesvári Football Klubbal, azonban a játék félbeszakadt, amikor Boross Károly (AAK) bíró két tizenegyest ítélt a vendégcsapat ellen. A míg azelőtt az aradi csapatok panaszkodhattak a Temesvárról, Szegedről idejött játékosok durvasága ellen, addig most majdnem minden Aradon vendégül látott csapat azzal a panasszal távozik, hogy az aradi játékosok összerugdallják őket. A munkásjátékosok ellen is ez volt a temesvári footballisták panasza és ezzel indokolták azt a feltétlenül sportszerűtlen tettet is, hogy a bíró erélytelensége elől levonultak a pályáról. — A második mérkőzésen az Aradi Atletikai Klubbal a Szegedi Atletikai Klub igazán kitűnő és szimpatikus viselkedésű csapata mérkőzött. Az első félidőben 2:0 arányban a nekik szokatlan kis pályán is érvényesülő szegediek állandó fölényben voltak. A második félidőben a bíró ítélkezései megbénították a vendég csapatot és az AAK. heves játékkal kiegyenlített. De még ekkor is öröm volt nézni a szegediek önzetlen, egymást megértő és finom modoru játékát, amelyről az aradiak nagy buzgalmukban nem vettek példát, mert az erőszakoskodó játékosok közül egyet még a külön elismerésre méltó gyöngeséggel működő Bischoff bíró is kiküldött a pályáról.

+ **Az első díjlövészet.** Vasárnap délután tartotta meg 82-ik évi közgyűlését az aradi polgári lövészegyesület az ujonnan átalakított lövölde megnyitásával kapcsolatosan. Régen nem látott érdeklődés nyilvánult meg a tagok részéről. A közgyűlést délután 4 órakor a beteg főlovászmester Múlek Lajos dr. távollétében Sáriot Domokos örökös tb. lövész-mester nyitotta meg. Grumáz László egyes. jegyző az évi jelentést olvasta fel, melyből kitűnik, hogy az egyesület tagjai a múlt évben is számos vidéki versenyben indultak és mindenhol derekasan helyt állottak s az egyesületnek dícsőséget szereztek. Kosztka Emil a múlt évi pénztári jelentést és az 1915. évi költségvetést ismertette. A közgyűlés mindkét jelentést tudomásul vette és a szokásos felmentvényt megadta. — Grumáz László dr. indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az 1915. évben rendezendő Délmagyarországi lövészszövetségi verseny rendezését elvállalja és az egyesület vezetését az összes szükséges teendőkre felhatalmazza. Egyben felhatalmazást nyert az egyesület vezetésére ömlőveges hadifegyverek beszerzésére és ifjúsági lövésztanfolyam rendezésére. — A közgyűlés befejeztével a tagok az ujonnan átalakított most már 6 modern céltáblával, 10 lövőállással felszerelt lövöldében tovább folytatták a versenyt. A mélylövésű versenyben I-ső Tóth Viktor 31, II-ik Balázs József 35, III-dik Pechtol József 66, IV-ik Dörner János 74, V-dik Weinberger 105 osztás középlovással. Körlövésben: I-ső Hendi János 43, II-dik Weinberger 41, III-ik Pechtol 39, IV-dik Árpád 39, V-dik Grumáz 39 kör. Pisztolys lövésben: I-ső Pechtol 87, II-ik Grumáz 82, III-ik Feszler Károly 72 körrel. Pisztolys mélylövésben: I-ső Feszler Károly II-dik Pechtol, III-ik Grumáz.

+ **A Preisinger vándordíj.** Az Aradi Atletikai Klub néhai football-intézőjének, Preisinger Béla polgári iskolai tanárnak emlékére egy középiskolai football-vándordíjat írt ki, melyet az 1912—1913. év fordulóján a felső kereskedelmi iskola csapata nyerte meg s amely 1913—1914. évekig került másodizben kiírásra. — A küzdelemben résztvesz a felső kereskedelmi iskola, a tanítóképző, a ferencvári polgári a Kazinczy-utcai polgári iskola s a fa és fémipariskola. — Meglepő, hogy a gimnázium és real távol tartja magát s erre a valóban az ifjúság szabadtéri sportolását célzó gondolatra és törekvése nincsenek figyelemmel. A mérkőzéseket a tavaszi fordulóra most sorsolta ki a vándordíj-bizottság, mely az intézetek tanár delegáltjaiból áll. A matchek a következő napokon és sorrendben kerülnek eldöntésre az AAK. sporttelepén: Május 9 én délután 3 órakor Ferenc-téri—Kazinczy-utcai iskola, délután 5 órakor Kereskedelmi—Tanítóképző, május 13 án délután 3 órakor Ferenc-téri—Tanítóképző május 16-án délután 4 órakor Ferenc-téri—Ke-

reszkedelmi, május 17-én délelőtt 8 órakor Fa- és fémipar, május 21-én délelőtt 10 órakor Kereskedelmi-Fa- és fémipar, május 24-én délelőtt 10 órakor Ferenc-tér-Fa- és fémipar. A mérkőzésekre az AAK. delegál bírókat s a győztes csapatot ezüst, a második helyezettet bronz éremmel jutalmazza.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Működési időtartama.

Budapest, május 4.

Készáru.

Kínálat, vételre megengedő, 20 ezer mm. 15 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Dán zárlat	3 órai zárlat
Bors 1914. májusra	13 30-13 31	13 30-13 31
Bors 1914. októberre	12 8	12 28 12 80-12 81
Ross 1914. októberre	10 03-10 04	9 96 9 97
Tengeri 1914. májusra	7 38-7 39	7 36-7 37
Zab 1914. októberre	8 51-8 52	8 45-8 46

As árak 50 kilóként számítva.

Budapesti értéktőzsde (május 4.)

Oestrák hitel	—	—	—	611.50
Magyar hitel	—	—	—	795.—
4%, koronajáradék	—	—	—	81.—
Oestrák-magyar államvált	—	—	—	735.—
Jelzálogbank	—	—	—	404.—
Lezámitolóbank	—	—	—	499.—
Hasi Bank	—	—	—	477.—
Magyar Bank	—	—	—	488.50
Kereskedelmi Bank	—	—	—	8625.—
Rimamurányi	—	—	—	639.50

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1914. évi május 5-én:

Bérlet.

B) Bérlet.

Timár Liza.

Számú 3 felvonásban. Írta: Bródy Sándor. Rendező: Szendrey Mihály.

SZEMÉLYEK:

Timár	Várnay Jenő	Orvos	Szendrey M.
Timárné	Benkőné.	Kunó gróf	Delli Lajos.
Liza	Harmath J.	Capiera gróf	Győző A.

Közdete este 8 órakor.

NYILTÉR.

KERESZT KÚT, FERDINAND KÚT:
biztos hashajtó, mely a beleket nem ingerli
elhajásodásnál, gyomorbajoknál
és aranyéremnél.

RUDOLF-FORRÁS
biztosan ható szer
hólyag, vese-
bajoknál,
köszvény,
csúsz, húgy-
bántalmak-
nál stb.

MARIENBADI VÖ KÚRÁK
Tiszán és természetesen töltve.

AMBROSIIUS-KÚT
EUROPA LEGGAZDAGABB
VÁSTARTALMÚ FORRÁSA.

Kiváló vérképző szer
sápkórna és vérsze-
génységnek.

**TERMÉSZETES MARIENBADI KÚTSÓ
KÚT-PASTILLÁK**
Ismeretők aranyvízkereskedésekben,
gyógyszár- és drogueriákban.

2887

György

Menyhért és Társa

Női

Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér
8. szám. (A Minorita tem-
plom bejáratával szemben.)

Legujabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisz-
tek bevásárlási r. t. szer-
ződéses szállítója. :: ::

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BÁRÓ BOHUS-PALOTA.)

Kedden, szerdán:

**Királyné
ékszure.**

Udvari intrikák
4 felvonásban.

És

**Próba
házasság**

bohózat 2 fel-
vonásban.

Az előadás fél 6 órakor
kezdődik.

27

Értesítés.

Van szerencsém ezennel tudatni, hogy
Messaros Demeter ur fűszer- és csemegé-üzle-
tét május hó 10-én átveszem. Felkérem tehát
az összes hitelezőket, hogy ezen hirdetés meg-
jelenésétől számított nyolc nap alatt nálam je-
lentkezni sziveskedjenek, mert később a tarto-
zásokért szavatosságot nem vállalok.

Arad, 1914. április 28.

Tisztelettel:

Kovács Gusztáv,
Flórián-utca 5/c.

2858

Mérlegképes könyvelő

ki az irodai munkálatokban teljesen
járatos és jó bizonyítványokkal ren-
delkezik, helyben vagy vidéken
könyvelői vagy irodista

állást keres, lehetőleg azonnali belé-
pésre. „Első erő” jellegre címet ki-
adóhivatal továbbít. 2856

Új menetrend.

Az Aradról induló és ide
érkező, valamint az Ara-
dot érintő 1914. május
hó 1-től érvényes ös-
szes vonatok menet-
rendjét tartalmazó fü-
zet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

1 Arad 12 fillér. 1

Dr. Velicsek-féle Sanatorium Boksánbánya.

Physikális, diätetikus gyógyintézet Krassó-Szörény vármegyében.

Kitűnő gyógyeredménynek mindenféle idegbajoknál, a gyomor-, bél-, máj-, hólyag- és a légutak bántalmainál, csúsz, köszvény és
cukorhugyárnál, vérszegénység és következményes bántalmaknál, belső női bajok és nemi bántalmaknál, Scrophulózisnál.

Légsátrak!

Penzió!

2179

Prospektust

Üzlet áthelye- zés folytán meglepő Németh divatáruháza

alanti olcsó árai:

Pepita szöveteket már	—80
Gyönyörű nyári kosztüm már ...	2-55
Valódi gyapjú szövet fek. és sötét- kék már	2-—
Elegáns színes szövetek pongyola és blouze tiszta gyapjúból már ...	2-—
Dupa széles crepon minden divat színen már	2-—
Mosó crepon métere	—50
Selymeket minden színben már ...	1-20
Broch selymek minden divatszínben már	5-—
Remek szép mill flör remek már ...	2-90

Divat sőtis selymek minden színben.
Mosó árukat rendkívül olcsó árban.

Deléneket már	—50
Szép és jó színű kartonok	—55
Női schifon ingek himzéssel	1-55
Női kézi himzett vászon ingek	2-50
Női schifon nadrágok gyönyörű himzéssel	1-80
Női hálókabátok	2-50
Női fehér alsók himzett volánnal ...	2-50
Lüster juponok	2-50
Clott juponok	2-50
Himzett batist kötény	—90
Miedervédők szalag befűzéssel ...	—90
Gyönyörű schifon himzések	—85
Csipkék már	—04
Különböző csipke rüschök	—30
Gyönyörű csipke gallérok	—90
Creponok minden színben	—60
Selyem maradék méterje	1-30
Gyermekeharisnyák fekete és barna ...	—30
Női kötött harisnyák	—40
Muslin harisnyák minden színben ...	—90

Tavaszi és nyári keztyűket
minden kivitel és színben.

Üzletemet a Weitzer János-
utcából f. é. június hó 1-én
Andrássy-tér és Salacz u.
sarkára a Bloch H papir-
kereskedése mellé helye-
zem át.

Kérem továbbra is t.
vevőköröm szíves párt-
fogását.

2951

Üzletberendezés eladó, a helyiség kiadó.

Ő Cs. Kir. Fensége József Főher-
ceg udvari szállítója.

Szabó Albert
ARAD, Andrássy-tér 16.
Városi és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb
kivitelű 6221

jégszekrények.
Legolcsóbb és legna-
gyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyas-
szonyi kelengye, nászajándék, kony-
hafelszerelés, vendéglői- és kávéházi-
berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral ...	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.40
Likorkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1-—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg ...	1.40
12 „ boros pohár „ „ „ „ ...	1.20
12 „ likörös pohár „ „ „ „ ...	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral ...	1.20
1 cukortartó	—40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

Porcellán edény, kárls- bádi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. tea- csésze	3-—
6 személyes kávé- vagy tea-kész- let modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9-—
1 legújabb divatu porcellán mosdó- készlet aranyozva és diszesen festve	14-—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3-—

Alpaca evőeszközök eredeti gyári
árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszesz-
osillárokból. — Legjobb minőségű
Wolfram izzólámpák.

Képeretkezések a legújabb kivitel-
ben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület üvegezési vál-
lalat.

Nikotinmentes dohány-
árak és különlegességek

Erdély
gyöngye
az Előpataki
ásványviz, el-
ösmert legjobb
üditő és gyógyító ital.

Főraktár:
Éles Arminál,
Aradon,

Félliteres üveg 26 fillér.
Literes „ 36 „

3609 - 1914. tkv.

Póthirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi
miszerint a Viktória takarékszövet-
kezet r. t. aradi cég végre-
hajtató javára 6000 korona tőke-
követelése és járuléka behajtása
végett 1721—1914. szám alatt ki-
bocsátott árverési hirdetményben
az aradi kir. törvényszék területén
levő Aradmegye Miskolc közsé-
gében fekvő a mikolc 1660 sz.
tkjyben. A + 1 sor 2679—662.
hrsz. alatt felvett külhatárbeli 1
számu gőzfűrészgár és gézmalom
egy ezekhez tartozó udvarra 3575
korona kiküldési árban Miskolc
községéhez 1914. évi május hó
25-ik napjának d. e. 9 órájára ki-
tűzött árverés az 1881 évi LX.
t. c. 167. § a alapján a Codrul
takarékszövetkezet r. t. körös-
bükényi cég végrehajtató érdeké-
ben is 2840 korona tőkekövetelés
és jár. kielégítése végett megtar-
tatni fog.

Arad a kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság 1814. évi április
hó 24 napján.

2949

Aknay s. k.

tszéki bíró.

Üzletáthelyezés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy
a mai naptól kezdve üzletemet a zsidó-
templom épületéből az

Asztalos Sándor-utca 8. sz. alá

(volt Spielmann-házba) saját házamba
helyeztem át. Üzletemben mindenféle déli
gyümölcs, narancs, citrom, zöldség, újdonsá-
g, főzelektől, kóser füstölt hússal, virsli,
liptól, túró, felvágott, legfinomabb gyü-
mölcs-pálinkák, finom tearumok és menesi
butellás borok és kőbányai sör zárt pa-
lackokban kaphatók. — Dunai és tiszai
halak naponta friss állapotban fognak üz-
letemben elárulni. A t. közönséget fel-
kérem, ha élő halakat óhajt vásárolni,
ugy minden hét csütörtök délutánján szí-
veskedjék üzletembe elfáradni, ahol az
érkezett halakat élő állapotban megtekin-
theti. — Szíves pártfogásért esedezem.
Kiváló tisztelettel 2861

Luttwák József
Asztalos Sándor-utca 8. sz.
Az Árpád-téri üzletberendezés eladó.

Uránia Színház.

**Május 5. és 6-án,
kedden és szerdán**

**Jean Richepin „La Glu“-ja.
„Egy asszony, aki mindenkié.“**

Filmköltemény 5 részben.

Főszerepekben:

Mistingette, Henry Krausz, Capellani.

Budapesten 100 előadást ért.

Rendes helyárak!

Kedvezmények érvényesek.

31

MAGUS
a legerosabb glaubersós gyógyvíz

(1 liter tartalmaz 11.5761 gr.)

Az egyetlen magyar gyógyvíz, amelyet KARLSBADI KURA TARTÁSÁRA a legelőkelőbb orvostanárok ajánlanak. Só hozzáadása felesleges. Gyógyít: gyomor, bél, máj, epebajokat, anyagcsere-bántalmakat (köszvény), cukorbetegséget Nélkülözhetetlen vérelmeszesedésnél és aranyeres bántalmaknál. Kapható a kerületi főraktárban: Kardos Miklós cégnél, továbbá Fejér Gyula és Pollák József cégeknél és minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvíz-kereskedésben. 2319

Értesítés.

Üzleifelelm és a n. é. közön-
ség szíves tudomására adom,
hogy a Varjassy Lajos és a
Borona-utca sarkán levő
épület és butor asztalos
műhelyemet május hó 1-én
Vécsey-utca 6. sz. alá Schwei-
del-utcai bejárat helyeztem át.
További szíves pártfogást kér:
Erki Balázs, asztalos.

Figyelem a címre! Nem összetéveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varró-
gépet akar venni látogasson meg,
ahol könnyen meggyőződhet, hogy
nálam csak a **legjobb gyárt-**
mányu gépek kaphatók feltűnő
olcsó árakban, esetleg ked-
vező részlefizetés mellett is.
Javítások legszakszerűbben,
jótányosan elkészítetnek. —
Mérlegjavításokat állami hitelesi-
tással vállalom. Sírásokat olcsón
készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond
lakatos, műszerész és mérlegkészítő
Arad, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 370. 1928

Dearling for Gentlemen világhírd

Szivarkahüvely
sterilizált antinikotin vat
tával.

Minden dobozban 120 darab
Ujdonság!

Kapható:
ARADON
a különlegességi dohány-
törszében.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári rak-
tára.

Gyermekkoszik nagyválasztékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmü- és já-
tékárú üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát, még
hozza elegáns precíz óráit
urak vagy hölgyek részére, vá-
lasztás szerint, írjon azonnal az
UHRENHAUS FR. SCHMIDT PRAG, WEINBERGE 554.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és leg-
jobb hatásu szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

Ha tyúkszeme van és gyöttri
nagy kin,

A legjobb gyógyszer
az **Anagallin.**

Ára utasítással 70 fillér.

Szanatorium Dr. Fasan

Spittal Millstätter-tó, Karintia. Alapított
1893. Morium lezoktatási gyóymód
kényszer nélkül és enyhe formában, ug-
ymint könnyű betegeknek és üdülésre szo-
rultaknak általában. Prospektust ingyen.
1058

A mértéktelen do-
hányzás-szenvedély
legbiztosabb, legegészsége-
sebb és legkellemesebb el-
lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosz-
szu időre elég: **1 korona.**

Egészséges és izmos lesz,
Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz,
Mert csak egyedül jót tesz
A valódi „Doré Sósorszesz“
Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f.
és 2 kor. 20 f. Próbáüveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban **ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.**
(A megyeházzal szemben.)

A nőnek szépsége leg- nagyobb dísz.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb
művészete a kozmeticiának. —
Egyik ilyen készítménye a modern
kozmeticiának a **FÖLDES-féle**

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyi kell oldani egy mosdó
tálnyi vízben. Kézni fogjuk azonnal a mosdás után
ast a kelles blszergést, amelyet a fokozottabb mozgásba
hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk ast a
nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harma-
tos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul,
megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen
végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test
nedvelt, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő
oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. Mosdáshez
egy evőkanálnyi használandó mentől hi-
degebb vízben. **ÁRA 1 KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszertára

ARADON.

az el
PAL
figyelje
meg
TARTÓSSÁG

10 é

gyakorlattal bir
mivesiskolát v
magyar és rom
vet biró, józe
vas szorgalm
éves, nős, cs
rom. kath. v
egyen magf

állást ke

(Cimeket a kiat
tal továbbit.)

Grünberg

ELŐNYOM

Arad, Atzél Péter-u.

„MODIANO“ CLUBSPECIALITÉ

**A LEGDRÁGÁBB
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a hüvelyek
mint a lapocskák nyomatlanok,
mindenikben benne van víznyomással
a védjegy és a gyáros aláírása: J. Modiano

Ölkötöző-fonal

Endü három és négy águ
és eszöldhajítás kötözésre

ező javítások

adtnak.

TENT.

zségi
ivattyuk.

vattyuk a kut-aknában
ges gázokat és egész-
egőt elvezetik, a fagy
almazott zuhany min-
de levegővel hozza a
zésbe, miáltal a víz
iss üdítő és egészsé-
Mivel pedig az akna
egőben uszázó bakte-
aknától elzárának és
alig történhet. — Az
ivattyuk télen nem
nyaron pedig állott
d benne.

aknáj minden fa al-
tetik, m-rt ezeket
pzdők ami a kolera,
as egyéb betegségek
valóságos tenyész-
hozhat. 1121
dszerű kut-ivattyuk
elvállalok.

tűzfecskendők.
borszivattyuk.

ig Ottó

szabadalmazott
yu készítőnél

ákóczy-utca 27.

nonc felvétetik.) Perme-
ok elfogadtnak

kijelentem, hogy az

ke. ó. párok. n. n.
F varrógépek csak

IER VILMOS

nél kaphatók, Szabad-
6. Telefon 96. — TE-
Erzsébetváros, Hu-
radi-ut 14. szám 1891

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek:
zalogcédulákat, tört aranyat és ezü-
söt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

óra és ékszerész

Weitzer J. utca, Minorita-palota

Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-
raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

A volt

Sakkszövetség

és

1898

lengyelclub

fényes berendezése

többek között baccarat-asztal,
kártyaasztalok, uri szobák, bór-
butorok, festmények, csillárok,
szőnyegek s.b. stb. **egészben
vagy darabonként is eladó.**
A helyiség részenként,
garzon lakás, üzlet vagy iroda
létszere azonnalra kiadó. Buda-
pest, Andrássy-ut 85. I. emelet.

Telefon 595.

Költözködők figyelmébe.

Ajánljuk nagy választéku jól be-
rendezett modern villanycsil-
lárainkat, ugyancsak elvál-
lalunk villamos és gázcsil-
lárok átszerelését leg-
gyorsabban és legjutá-
nyosabban. Szíves
megkereséseket
kérünk:

Pálincás Lajos és Társa

villanyműszerészek 1891

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242

Ajánlja

költözködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket,
villanyos csengő- és telefon be-
rendezéseket s minden e szak-
mába vágó munkát Pontos és
gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fő-
szedényeket, villanyos vasalókat,
villanyos hajszárítók, Wolftram
lámpákat, és mindennemű villa-
nyos elkszket. 481

Ponyvák, zsákok, szalmazsákok

Legjobb beszerzési forrása

Erdélyi és Bácskai Iparárúraktár REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA
cégnél Andrássy-tér 6. szám (Verbos-ház.)
2241 Vároai és megyei telefon 649.

Leltározás alatt tulhalmozott raktár folytán
legjobb és legszebb ernyő és francia fűzők

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már 1 K. 90 fillértől kezdve árusíttnak el, ahol javítások
és áthuzások is a leggyorsabban és legjutányosabban, szak-
szerűen eszközöltnak.

2041

823—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. főlk. művelésügyi miniszter 40905/III. A—3. számú álat
betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szolgáló gyógymódok
engedély nélküli alkalmazásának, továbbá álati betegségek ellen ugyan-
ilyen célokra szolgáló gyógyszerek, valamint álati tápporok és álati
tápfolyadékok engedély nélküli termelése, forgalomba hozatala, alkalm-
mazása és külföldről engedély nélkül való behozatalának tilalma tár-
gyában. Az álati betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra szol-
gáló gyógymódok és gyógyszerek engedély nélküli alkalmazásának
tilalma tárgyában kiadott rendeletét következőkben teszem közzhírré.
Kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz
büntetve az a) aki álati betegségek ellen óvó, vagy gyógyítási célokra
szolgáló titkos összetételű vagy elkészített cszegett gyógyszert álati
tápport vagy tápfolyadékot, bakteriológiai természetű védőanyagot,
gyógyító és védő serumot diagnosztikai (kórismészet) szerit az 1888:
VII. t. c. 124. §-a illetőleg az 5400/907. sz. F. M. ellenére s a földmí-
velésügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértő engedélye nél-
kül üzletszerűen gyárt és termel, avagy engedély nélkül raktáron tart,
hirdet, forgalomba hoz, illetőleg ilyen szerek, vagy anyagokra meg-
rendeléseket gyűjt, b) aki amennyiben az 1888: VII. t. c. 153. §-ának a)
pontja és 154 §-ának j) pontja szerint minősülő kihágás fenn nem
forog az a) pontban említett s nem engedélyezett ilyen szerit, vagy
anyagot alkalmaz vagy alkalmaztat.

c) aki amennyiben az 1888: VII. t. c. 153. §-ának e) pontja és 154
§-ának j) pontja szerint minősülő kihágás fenn nem forog álati beteg-
ségek ellen szolgáló s nem engedélyezett, új gyógymódot az 1888: VII.
t. c. 124. §-a ellenére álatiorvosi képesítés nélkül alkalmaz vagy alkalm-
maztat.

d) aki álati betegségek ellen szolgáló s élő (kórismészet) csirákat
tartalmazó védőanyagot, illetőleg az álati betegségek felismerésére
szolgáló diagnosztikai (kórismészet) szerit az 5400/907. sz. F. M. r. 15
§-a ellenére álatiorvosi rendelés nélkül kiszolgált.

e) aki amennyi az 1888: VII. t. c. 153. §-ának e) pontja és 154
§-ának j) pontja szerint minősülő kihágás fenn nem forog álati beteg-
ségek ellen szolgáló s élő (kórismészet) csirákat tartalmazó bár engedélyezett
védőanyagot álatiorvosi képesítés nélkül ojtást végez, avagy
diagnosztikai (kórismészet) szerit álatiorvosi képesítés nélkül alkalmaz,
illetőleg gyógyító és védő serumot az 56082/913. sz. F. M. rendelet
1) pontja ellenére álatiorvosi kézbesítés nélkül alkalmaz, vagy alkalm-
maztat mely tulajdonában illetőleg gondozása, vagy felügyelete alatt
nem áll.

f) az az álatiorvos, aki álati kártalanítás mellett irrandó álati
betegségek felismerésére szolgáló diagnosztikai (kórismészet) szerit
a fennálló rendeletek ellenére (ez időszert a 4000/899. sz. F. M. r. 8
11. és 20 §§-ai) alkalmaz.

g) aki álati ojtóanyagot serumot, diagnosztikai szerit, titkos
összetételű vagy elkészített összetett gyógyszert, tápport, vagy tápfolya-
dékot a fennálló rendeletek ellenére Horvát Szlavonországból, Bosznia-
Hercegovinából, Ausztriából vagy a vám, külföldi engedély nélkül
hozza be.

Az engedély nélkül üzletszerűen gyártott és termelt, illetőleg
erg dály nélkül raktáron tartott, forgalomba hozott, avagy a g) pont
alatt megjelölt területekről engedély nélkül behozott ilyen szerit, vagy
anyag az 1888: 157 §-a az 1878 XI. t. c. 25 §-a és az 1876: V. t. c. 61.
§-a értelmében elköszandó.

Az elköszott szerek vagy anyagok amennyiben a fennálló törvények
vagy viszonyok szerint ártalmatlanná nem teendők értékesítendőek s az
értékesítésből befolyt összegek az 1901: XX. t. c. 23. §-ában megjelölt
célokra fordítandók.

Arad, 1914. évi április hó 24 én.

Grein
főkapitány.

FOG-

tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG-

koronák, hídak, egész fogsorok szájpadiás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG-

kövek eltávolítása, fogafonori tés- és hibás fogak átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönben Amerikában a legismertebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkelesebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

TELEFON: 10-11. SZÁM: 1025

MEGHIVÓ.

Ez évi május hó 6-án és 7-én, szerdán és csütörtökön délután 5 órakor a Központi-szálló nagytermében (bejárat Salacz-utca) az Általános Gázizzófény részvénytársaság előadónője

mintafőzéssel kapcsolatos

ELŐADÁST

tart, a gáznak a háztartásban való célszerű felhasználásáról. Ezen előadásra van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel meghívni. — Különösen felhívjuk a hölgyközönség figyelmét e fölötté tanulságos és hasznos előadásra, melyből minden háztartásban előnyösen alkalmazható tapasztalatokat merithet.

Belépő-díj nincs.

Az aradi légszeszgyár.

Költözködők figyelmébe

ajánljuk állandó alkalmi vételű nagy szőnyegeinket, melyeknek árai a következők:

400 hosszú 300 széles	100 korona
350 hosszú 250 széles	75 korona
300 hosszú 200 széles	48 korona

Rézkaris teljes felzereléssel K 350. Nagy raktárt tartunk futószőnyeg-, függöny-, asztal- és ágyterítőkben.

Rosenblüh H. és Társa ARAD.

REICH GYULA

bádogos és vízvezeték berendező

ARAD, Hunyadi-utca 8. sz.

Fárber fűszerüzlettel szemben. Telefon 1048.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák készítését, úgymint: fürdőszoba, angol klozet és vízvezeték berendezéseket, valamint bádogos munkákat a legjutányosabb árak mellett. Költségvetést díjtalanul készítek.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Vasárnap

este „Vadászkürt” kávéházban e lapra figyelmeztetett hölgyet kéri barna tin. tisztességes ismeretség hol és mikor lehetséges. „Barna” jellegre a főpostára. 2990

Dentin

a legjobb szájvíz, mely a fogak és a szájüreg fertőtlenítéséhez kiválóan alkalmas. Kapható a Központi Drogeriában. Egy üveg 90 fill. 2201

OKTATÁS.

Engel Keresk. Szaktanfolyama. Lázár Vilmos-utca 2. Földesgyógyásztár mellett.

Gépirás. Gyorsírás. Könyvvitel. Keresk. számtan Helyesírás. A május hó elején kezdődő nyári három hónapos tanfolyamra beiratkozások még elfogadtnak; Lázár Vilmos-utca 2. az új helyiségekben. Gyakorlati kiképzés keresk. és ügyvédi irodák részére. Díjtalan állásközvetítés. 651

ALKALMAZÁST NYER.

Női szabóságok

ügyes fizető leányok felvételnek. Hoffmann és Zenger Szabadság-tér 17. sz. 2967

Vízherdó leányok

felvételnek az „Apollo” színház büféjében. 2987

Elsőrendű

hasznos biztosító intézet, mely Békéscsabán jól be van vezetve és már ott nagy állománya van, Békéscsabára egy óvadékképes képviselőt keres fix fizetéssel és magas jutalékkal. — Biztosító szakmában jártasok előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban. 2919

Magas fizetéssel

azonnali belépésre felvételnek elsőrendű varróleányok. Samuel Arnoldné női divatterme, Tökölly-tér 8. I. emelet. 2984

ALKALMAZÁST KERES.

Egy szobaleány

és egy szakácsnő azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2966

Bognár

mesteri állást keresek, jó bizonyítvánnyal uradalomnál. Kiss Ernő Kiszszentmiklós. 2968

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum” teke-golyók nagy választékban kaphatók Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vendéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1547

Tisztességes

30 éves öregegy, keresztény nő házvezetőnőnek, vagy szakácsnőnek ajánlkozok magányos urhoz vagy két tagú családdhoz, hová 9 éves leánygyermekét magához vinné. Cím Kovács Mária, Zombárd u. p. Honcát. 2988

KIADÓ LAKÁS.

Új intézmény Aradon!

Lakásnyilvántartási iroda Deák Ferenc-utca 8 (Messenge Boy-vállalat) Lakást kiadóknak és keresőknek figyelmébe ajánlva. Elengedően csekély díjszabás. Telefon 616. 2849

Kiadó

2 szobás utcai lakás augusztus 1-re. Péter-utca 2/b. 2900

Borosényi Miklós-utca 46. sz. alatt egy 8 szoba, konyha és ételkamra és pincéből álló lakás augusztus 1-re kiadó. 2902

Az Andrássy-téren

2 utcai, egy udvari szobából álló balkonos, elkülönített lakás irodának vagy garzon lakásnak alkalmas, azonnal kiadó. Bővebbet Hunyadi utca 1. (Műsz-ház) II. em. ajtó 22. 2920

Udvari 3 szoba,

fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló ur lakás augusztus 1-re kiadó Deák Ferenc-utca 39. 1077

Irodának

alkalmas 2 szép elsőemeli balkonos szoba kiadó, Erzsébet-körút 8. 2905

Kiadó lakás.

Egy 8 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás villanyvilágítással augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Flórián-u. 14. 2960

Kiadó lakás.

Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 3 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges mellékhelyiségekből azonnalra kiadó. Ertekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

ÜZLETEK.

Eladó

egy jóforgalmu korcsma, szállodával együtt családi okok miatt. Érdelklődni lehet Pécska-ut 3. 2985

Jóforgalmu szatós üzlet

korcsmaival együtt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2887

Eötvös-utca 12. sz.

házamban több üzlethelyiség, lesz kiadó. Bővebbet Igaz Sándor ékszerésznél Minorita-palota. 2925

Jóforgalmu

korcsma és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1501

Jó forgalmu vendéglő

házzal együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2930

INGATLAN.

Kapa-u. 19/a

számu ház eladó. Bővebbet Zombori fedrásznál, Forray-u. 3. 2960

Sarokház

jóforgalmu üzlettel, dohánytőzsde és italmérési jogokkal, még 11 évig adómentes, kényelmes, modern lakásokkal, tisztán 8 % -ot jövedelmez, előnyös amortizációs kölcsönrel terhelve elköltözés miatt szabadkészből eladó. Bővebbet Borona u ca 4 szám, ugyanott egy uriszoba berendezés is eladó. Ertekezni lehet Braun N. Antal festékraktárban is Boros Béni-tér 7. sz. Arad Telefon 887. 2875

Ház eladás.

Varjassy Lajos-utca 113. számu 5 szoba és mellékhelyiségekből álló modern magánház szabad kézből eladó. Bővebbet Varjassy Lajos-utca 103. 2932

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Likör

kitűnő minőségben, minden szakismeret nélkül házilag készíthető. Egy üveg ára 60 fillér, kapható a Központi Drogeriában. 2201

Vessék

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignácz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2883

2 szoba

butor olcsón azonnal eladó. Kleinné Hal-tér 7. 2959

Bélyeggyűjtemény

2500 darabon felül olcsó áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2984

Aranyóra

8 fedeles, 18 karátos olcsón eladó. — Felvilágosítást ad szíveségből Grünberger L. és társa Forray-u. 2a. 2982

Szép fűszerüzlet-berendezés

azonnal, olcsón eladó. Flórián-utca 13. 2988

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199. sz. 2297

Házbér

könyvek kaphatók Pichler Sándor könyv- és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. 2791

Egy

világos, modern, új hálószoba berendezés, jutányos áron eladó. Erzsébet-körút 18. szám. 2906

Jókarban

levő régi ablak eladó. Eötvös u. 5. I. em. 2914

KÜLÖNFÉLE.

Bármilyen

bádogos és vízvezetési munkát készít Diamant Jenő Arad, Weitzer János és Kazinczy utca sarkán. 2991

Kiadó

száraz, világos szuterén helyiségek üzletnek, raktárnak vagy műhelynek. Eladó modern magánház. Cím a kiadóhivatalban. 2914

Legjobb lugmentes

arc- és kösmosó a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi szíradékokból készült, lugmentes, a legfinnyásabb arcu bőlgyek és gyermek-k, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Ango fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Foldes és Hehs Arad, Földesgyógyásztár Deák Ferenc-u., Hehs gyógyszer-tára Batthyány u. 1224

Messenger Boy

vállalat.

Kerékpáros gyorsküldőncök

Deák Ferenc-utca 8. sz.

Telefon 816.

Levél- és csomagkézbesítés. Egyesületeknek tagdíjbeszedés. Adófizetések eszköz-lése. Lakásnyilvántartás. 2340

Ha ékszer vagy órát akar venni

bérmaajándéknak,

akkor a saját érdekében áll, ha megnézi a kirkat és az üzletben az e hónapba érvényes árkat, amelynél még egy

Végeladás

sem olcsóbb. Mert csak úgy lehet végeladást hirdetni, ha az engedélyért 200 koronát és a napi bevételből 10. százalékot fizetnek a hatóságnak. — Ezt mind megtakaríthatja, ha az ékszer és óra ajándékait

Zinner Vilmos
műorás és ékszerésznél szerzi be
ARAD, Forray-utca, Szabadság-téri sarokház. 6682

APRÓ HIRDETÉSEK

KÜLÖNFÉLE.

Csak urakat

Érdekelhet hogy, megszűnt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszerháza a Szent-Istvánhoz Arad, Batthyány utca. Összes készítményünk G. Földes Kelemen gyógyszerháza is kaphatók. 5189

Kiadó

Bocskó utca 8. sz. alatt egy fedett 14 méter hosszú 5 méter széles szin, ugyisintén egy liodának alkalmas helyiség azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 2884

Vegetal hajszesz

a legjobb, mely a haj hullást és korpa képződést gyorsan megszünteti. Ára 1 kor. kapható a Központi Drogeriában. 2201

Értesítem

a nagyérdemű közönséget, hogy Aradon, a Főúton Gábor utca 11. sz. alatt levő Mórutz fűző és vasaló intézetet átvetttem. Elvállalok öcső árért minden szakba vágó munkát készítését. Kiváló tisztelettel Varga Antalné. 2882

Épületbádógos

és vízvezetési munkákat, ugyisintén tetőfestést és javításokat legszakszerűbben és legolcsóbban vállalom vidékre is. Sztojka Kálmán Arad, Weitzer János- és Batthyány-utca sarok. 1281

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kénsó

oidium ellen.

Füstpámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való megvédésére.

Vizben oldható gyümölcsfa-carbolineum

téli permetezésre

mészkenlé

téli és nyári permetezésre gyümölcsfák gombabetegségei ellen — darabos kén — rudkén — közönséges és asbest-kénlap — rézmészpor — chlorbaryum répaféreg ellen carbolpor carbolsav — cresolium fertőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálhatunk.

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek,
vegyi termék gyárai **ARAD.**

Telefon 165.

Új étterem és sörcsarnok

Ugy a n. 6. közönség, mint ismerőim szíves tudomására adom, hogy a Forray-utca 4. számú házban teljesen újonnan berendezett

sörcsarnokot és éttermet

nyitottam, ahol izletes étek, kiváló italok és frissen csapolt kőbányai sör kapható figyelmes kiszolgálás mellett jutányos árért. Főkérvésem az leendő, hogy nagybecsű vendégeim megelégedését kiérdemljem.

Házban és házankivül abonensek különösen nagy kedvezményben része ülnék.

Szép udvari és mellékhelyiségek.

Szíves partifogást kér:

Frisch Mihály,
2963 a „Városi Kávéház” volt pincére.

Saját készítményű
férfi, női- és gyermek-
Sandal-cipők

nagy választékban, ugyisintén fehér vászon és bőr utcai cipők, jutányos árért kaphatók az 2957

Aradi Cipőtermelő Szövetkezet üzletében Szabadság-tér 10.
Ugyanitt nagy választék van a legújabb divatu színes cipőkből is.

Cirkusz Pikard

Aradon a Béla-téren.

Elsőrendű iynemű vállalat. Elsőrangú művészek. Világattrakciók. Modern berendezés. Saját zenekar.

Ma, május hó 5-én, kedden este
nagy bemutató-előadás

egynegyed 9 órai kezdettel. A teljes műsor után nagy nemzetközi birkózóverseny 10 világbajnok, köztük Katics Vladimir szoros birkózó. Hissmann Armin Svédország sampionja. Tusnay Ferenc magyar mester birkózó. Müller Frits N. matország és Európa bajnoka. Pichle József stájer bajnok. Paradanoff világ sampion, orosz kozák 150 kíós, még eddig senki által le nem győzve és

Cája József

a magyar mator, világbajnok. — Ma este 2 pár birkózik Olcsó helyárak. Kényelmes ülőhelyek. Kellemes szórakozás. — A cirkusz teljesen vízhatlan. — Saját elsőrendű zenekar.

Bővebbet a napi falragaszokon. 2920

Megnyilt

teljesen újonnan berendezett

Haggenmacher-sörcsarnok
étterem és szálloda

Radnai-ut 1. szám alatt.

Kitűnő étek. Kiváló hegyaljai borok. Frissen csapolt kőbányai sör. Tiszta szobák! Figyelmes kiszolgálás. Olcsó árak!

Szíves partifogást kér

Armbruster Lajos

2962

Jég-szekrényeim

2804

60%

jégmegtakarítással

Sikerült egy oly jégszekrényt gyártanom, amely kevés jég-szükséglettel kitűnően hűtenek. Kentesek, mészárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

jégszekrény
árjegyzékemet,

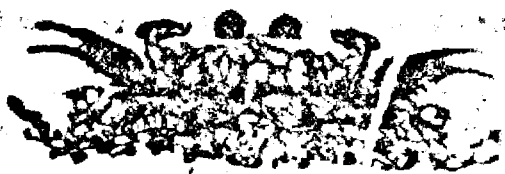
melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények ujakra becseréltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladotnak.

Kohn József

bádógos, vízvezeték berendező
Aradon

Gyártelep Batthyány-utca 32
Városi és megyei telefon 333

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, cs. és kir. udvari kamarai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben.
Külön osztály mértékszerű megrendelésekre. Raktárak az ország minden nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

„MATTEINE”

poloska- és molyirtó vállalat

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását
csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett.

2281

ARAD, Tabajdi Károly-utca 1. szám.

Telefon 10-45.

Telefon 10-45.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legujabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermekek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

1665

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.